ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ եւ Թէ գաւառաց համար
Տարեկան 7 մէճիտ
Վեցամսեայ 3 1/2 »
Եռամսեայ 2 »
Օտար երկիրներու համար 40 ֆր.
Վեցամսեայ 20 »
Եռամսեայ 10 »
Թղթատարի ծախքը մեր վրայ, բաց ի Բօսթ Լօքալէն։
Դրամի փոխարէն փօսթայի փուլ կ'ընդունուի՝ 115 ղրուշի փուլն 100 ղրուշի հաշուով։
Նամակները կ'ուղղուին
ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆԻՆ
38, Պապը Ալի Ճատտէսի, Կ. Պոլիս

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

"بوزانتیون"
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیاز ومدیر مسئولی
بوزانت کچیان
مطبعه و اداره خانه سی باب عالی جاده سنده ۳۸ نومرولی
دائرهٔ مخصوصه ده در

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur-Propriétaire
PUZANT KÉTCHIAN
Bab Aali Djaddessi, No. 38.
CONSTANTINOPLE

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 55 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 1897 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 8/20 — 17 ՇԱԲԱՆ 1314. 8 ՔԵԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ 1312 — Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 55

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ԾՆՆԴԵԱՆ
ԱՄԵՆԱԶՕՐ ԻՆՔՆԱԿԱԼԻՆ
ԵՒ
ՀԶՕՐ ՎԵՀԱՊԵՏԻՆ
ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՊՏ-ԻՒԼ-ՀԱՄԻՏ
ԽԱՆԻ

Երէկ, ազգը եւ ազինք Թուրքիոյ մեծավայելուչ հանդիսաւորութեամբ կատարեցին զՏարեդարձ Ծննդեան մեծազօր Ինքնակալին եւ Օգոստափառ Վեհապետին ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՊՏ-ԻՒԼ-ՀԱՄԻՏ ԽԱՆԻ։ Մայրաքաղաքն ու գաւառային քաղաքները դրօշներով զարդարուեցան չքնաղապէս, գիշերը լուսավառութիւններ եղան փառաշքապէս։ Հանդիսական եռանդն ամէն կողմ, զի մեծ էր օրն, եւ մեծ եղած էր երկրին ճակատագրին մէջ՝ ՆՈՐԻՆ ՕԳՈՍՏԱՓԱՌ ՎԵՀԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ բարեբաստիկ ծնունդը տօնեցին ամէն ցեղէ ու դաւանութենէ միլիոնաւոր հպատակներն որք կ'ապրին այս մեծ եւ գեղեցիկ երկրին լայնատարած սահմաններուն մէջ, Պալքաններէն մինչեւ Արաբիա, Պարսից ծոցէն մինչեւ Ադրիական ծով, Սեւ ծովէն մինչեւ Հնդկային Ովկիանոս։

Հասարակութեանց պետերն եւ Տէրութեան աւագանին կայսերական Պալատ գացին յանուն այս միլիոնաւոր հպատակաց իրենց խնդակցութիւնները մատուցանելու յառաջ կայսերական Գահոյից, եւ զգացմանց Թարգմանն ըլլալու անոնց կողմէ՝ բոլոր այն օգտակար եւ կարեւոր մնորհնութեանց համար որք եղած են յորէ անտի Գահակալութեան Ն. Վ. ՎԵՀԱՓԱՌՈՒԹԵԱՆ։ Հաւատարիմ եւ երախտագէտ միլիոնաւոր հպատակներն այսպիսի մեծամեծ օրերու մէջ կը յիշեն ինչ բարիք որ վայելած են, եւ ոչ միայն հպատակ ազգերն եւ ժողովուրդներն, այլ եւ օտար վեհապետք եւ իշխանութիւնք փութացուցին իրենց խնդակցութիւններն այս մեծ առթիւ, բարօրութիւն եւ արեւշատութիւն մաղթելով ու այս բարեբաստիկ առթիւ խնդակցելով Ն. Կ. ՎԵՀԱՓԱՌՈՒԹԵԱՆ ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՊՏ-ԻՒԼ-ՀԱՄԻՏ Բ. ԽԱՆԻՆ։ Ամենուրեք խանդավառութեան հանդէսներն ու խրախճանութիւնք կնքուեցան երկրին մէկ ծայրէն միւսը լսուած ՓԱԴԻՇԱՀԸՄ ՉՕՔ ԵԱՇԱ աղաղակաւ։ Եկեղեցիներու մէջ ալ բարեմաղթութիւնք եղան նոյն եղանակաւ, յայտարար նշանն ըլլալով հաւատարիմ հպատակաց զգացումներուն ու բարեմաղթութիւններուն այս յիշատակելի Տարեդարձին առթիւ։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 8/20 ՅՈՒՆՈՒԱՐ, 1897

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

Ս. ԾՆՈՒՆԴԸ ՀԱՅՈՑ ՄԷՋ

Ս. Ծննդեան տօնին նկարագրութիւններէն որք հրատարակուեցան «Բիւզանդիոն»ի մէջ՝ երեւցաւ թէ Քրիստոնէութեան այս մեծ եւ խորհրդաւոր տօնն ո՛րքան ուրախութեամբ, ո՛րքան մեծահանդէս արարողութեամբ կը կատարուի մերազգին մէջ։ Այս ամէնէն հին քրիստոնեայ Ազգն իրեն պատիւ կը սեպէ ամէնէն աւելի խանդավառութեամբ փառաւորել Քրիստոնէութեան առաջին ու մեծագոյն խորհուրդը։ Բայց ինչպէս կը Թուի ձեզ, դարերու ընթացքին մէջ այս տօնը քիչ մը շատ նիւթականացած չէ՞ մեր մէջ։ Եկեղեցւոյ մէջ փայլելի արարողութիւններու փայլուն Թափօրներու շարք մը, ժողովուրդին մէջ այցելութիւններու ձանձրալի, անտանելի շարք մը, մանաւանդ ձմրան ձիւնոտ օդերով։ Ռուսիոյ գաւառն մէջ մանաւանդ, կերակուր, եւ անկէ ալ աւելի, օղիամոլութիւն, ինչպէս լաւ նկարագրուած է ստորեւ Երզնկացիի մը գրչին տակ։ «Քէօր գինով» կ'ըլլան եղեր Երզնկացիներն ի պատիւ Յիսուսի Քրիստոսի Ծննդեան։ Երզնկացիներուն համար ըսուածն ոչ նուազ ճշմարիտ է ուրիշ գաւառներու եւ մայրաքաղաքին Հայերուն համար։ Տօնը քրիստոնէական է արդարեւ, բայց այն տօնին կատարման կերպն այնքան ալ նմանութիւն չունի Քրիստոնէութեան հետ։ Երզնկայի մէջ վերջին ժամանակներս երիտասարդները սովորութիւն ըրեր են Ծննդեան այցելութիւններուն առթիւ օղի բերանին չդնել, եւ Երզնկացի հայ տիկիններն հարկադրուեր են անուշ եփել՝ օղի չխմող երիտասարդներուն հրամցնելու։ Աշխարհ լաւ նշան մ'է։ Դպրոցական կրթութեան եւ բարեկարգութեան համար քաջալերական նիշ մ'է։ Բայց մեք աւելին պիտի խնդրէինք։ Կ'ուզէինք որ Քրիստոնէութեան մեծամեծ տօներուն հետ Քրիստոնէութեան բուն ոգիին ալ քիչ մը աւելի մօտէն ծանօթանայինք։ Ապա թէ ոչ, այս նկարագրուած ձեւերով, Քրիստոնէութեան մէն մի մեծ օրը մեզ համար ամենահասարակ բան մը կամ տօնավաճառ մը սարքելէ զատ նշանակութիւն չունի։ Զմեզ չի վերացներ, մեր ամենօրեայ կեանքին տափակութիւններուն մէջ նորէն բան մը չի դներ, մեր կեանքն ու մտածողութիւնն ազնուացնելու չի նպաստեր։

Ես յետոյ, Ս. Ծնունդն, որ Յիսուսի հրեշտակային Մանկութեան տօնն է, եւ որ, հետեւաբար, Մանկութեան գերագոյն տօնը պէտք էր ըլլար, ամենեւին նշանակութիւն մը չունի մեր մանուկներուն համար։ Կաղանդին պէս, նուէր ժողվելու առիթ մ'է անոնց համար, թէ՛ հոս թէ՛ գաւառներուն մէջ։ Արեւմտեան Քրիստոնէութիւնն այս մասին մեզմէ լաւ հասկցած է Ս. Ծննդեան նշանակութիւնը Մանկութեան համար։ Տղաքներուն համար կազմուած «Ծննդեան Ծառ»ի հանդէսներն անոնց մէջ գեղեցիկ տպաւորութիւններ են. նաեւ տղաքներուն պարգեւներով եւ պատկերներով ու չնչին առարկաներով բացատրելու Յիսուսի Մանկութիւնը, Բեթղեհէմի մսուրին մէջ կատարուած խորհրդաւոր դէպքին նշանակութիւնն, այն ամէն բարոյական հետեւութիւններով որք դիւրամատչելի են մանկական միտքերուն։ Եթէ մեր տղաքն իբրեւ քրիստոնեայ պէտք է մեծցնենք, Քրիստոնէութեան ոչ մէկ մասը Ծնունդէն աւելի ազդուապէս կրնայ խօսիլ մեր տղոց սրտին։

Արդէն մանուկները խիստ քիչ տեղ մը կը բռնեն մեր բարեպաշտական կազմակերպութեան մէջ։ Տղաքներն յափշտակ կրթած կը նային մեր մայր Եկեղեցին վսեմ արարողութիւններուն եւ մեծ ծիսակատարութիւններուն. բայց ինչ կը հասկնան։ Լեզուն արդէն չէ թէ անոնց, այլ նոյն իսկ մեծերուն համար անհասկնալի է այն ձեւով մանաւանդ որով կը կարդացուի։ Իսկ արարողութիւններուն նշանակութիւնը… — Մեծնան նէ կը սորվին կ'ըսենք։ Բայց բուն խնդիրն հոս է։ Մինչեւ որ մեծնան, ուրիշ բաներ ալ պիտի սորվին, եւ այն ատեն շատ անգամ պիտի չմնայ ձեր ամէն ուզածը սորվեցնելու։ Ինչո՞ւ համար կանուխէն ջանք չընենք տիրանալու այն փափուկ մտքին, ուրիշ տպաւորութիւններ հոն չդրոշմուած։ Ծաղկոցի, նախակրթարանի մէջ գրաբար քանի մը բանաձեւեր գոցելով չէ անշուշտ որ կը յուսանք քրիստոնէական կեանք ներշնչել մեր տղոց։ Մանկութիւնը քրիստոնէաբար մեծցնելու համար բան մը չենք ըներ, եւ ապա կը գանգատինք թէ երբ մեծնան անտարբեր կ'ըլլան կրօնին եւ եկեղեցւոյն։

Արեւմտեան քրիստոնէութիւնը (լատինական ըլլայ թէ բողոքական) այս մասին մեզմէ աւելի իմաստուն կ'երեւի. որովհետեւ մանկութեան սիրտը քրիստոնէութեան շահելու համար կանուխէն կ'աշխատին մանուկներու յատուկ պաշտամունքներով, մանուկներու յատուկ հանդէսներով, կիրակնօրեայ դասերով ու հրապարակախօսութիւններով։

Ս. ԾՆՈՒՆԴԸ ԵՐԶՆԿԱ

Խթման օրէն 1—2 օր առաջ տանտիկիններ կ'ելնան մառանին մէջ, երդիկ… «Խթումը մօտ է. խթման օրը մօտ է այս տարի։» Շատերու կը հարցնեն. վերջապէս սրամիտ կին մ'իր ողորմած հոգի կեսրոջ բանաձեւը կը յիշէ երբ անմոռաց յիշատակ, «ո՛ր օր պարկենտակ (բարեկենդան) ան օր խթում». ուստի կիրակի օր խթում է այս տարի։

Կիրակին միշտ սուրբ է ամէն Երզնկացիի համար՝ բաց ի օրուան կերակուրի պատրաստութենէ, որ եւ է գործով զբաղիլ չեն ուզեր անոնք երբեք։ Ոչ միայն եկեղեցական կիրակիներ, այլ նոյն իսկ, չարթու մէջ դպրոցական տօներն անգամ նուրբ չպահող (անխտրութենէ չհեռացող) կիներ պատիժ կ'առնեն նոյն օր իսկ, (տղան ճօճքէն օրօրոցէն վար կիյնայ. պատանին ընկերին հետ կը ծեծկուի. երեխը ուրիշ մը հետ կը կռուի) Վերջապէս կիրակին խոռել չըլլար։ «Կիրակին ինծի չի գար…» …

Ուրիշ տարիներ խթման օրն, առաւօտուն շատ կանուխ, արշալոյսի արծաթի ճառագայթով, հարսներ ու աղջիկներ խմոր կը շաղեն իւղով ու կաթով կաթա պատրաստելու համար… մը խմորէ։ Կաթի այս տեսակներ երկու մաս ունին, միջուկը՝ խորիզ, արդար (կարագ) իւղով շաղուած, եւ արտաքին մասն, որ իւղ ու կաթով կամ ջրով է պատրաստուած։ Ճաշ, ասիկա կաթայի մի ուրիշ տեսակն է, որուն մէջ խորիզ չկայ եւ բաղդատաբար աւելի իւղոտ է քան միւս տեսակները։ Կաթան համով է. ճաշի համն ալ ուրիշ է. «երկաթին եւ ախորժ ի ճաշակ»։ Պողոսն ու էէվէնէլ մերիներուն կը խոնարհին։ Կաթան հազիւ թէ աւարտեցաւ թօնիրին մէջ եփուելով, հարս, աղջիկ, ծեր, տղայ զանգակին ձայնով կը դիմեն եկեղեցին հապճեպով։ Ժամկոչը ճիշդ կէս օրին իր պարտականութիւնը կատարեց բոլոր դռները զարնելով։

Եկեղեցին լեցուած է հաւատացելոց բազմութեամբ. կանացի սեռը վերնատունն է. տղայք դասն ու աւանդատունը բռնած են լուսի։ Շուկայէն հետզհետէ հասնող այրեր մինչեւ եկեղեցւոյ բակը կը սարծուին։

«Ա՛ռէք կերէք» ըսած միջոցին, ժամարարի ճշմարիտ հաւատացելոյ չէին ու կերպարանքն երկնառաք շնորհին հետ փայլեցան. ուրախութեան, յոյզի նշան զգաց ժողովուրդը սրտին մէջ եւ գոհ ու սփոփուած քայլերն ուղղեց դէպ ի տուն։

Անհամբեր տղայք հետերնին կառն, լօղիկ եւ այլն բերած են. խորհրդաւոր երկու բառերուն ժամարարին կողմէ արտասանումն արձակեց զիրենք պահքի արդելքէն. սկսան ուտել։

Եկեղեցին աւարտած է, բայց ամէն տեղ կայ երկու սեռէ, Ս. Հաղորդութեան մասնակցողաց։ Տան մէջ նաւակատիքի սեղան պատրաստուած է դեռ չմթնած։ Կերակուրներ են, դդմէ տապկոց, (լուբիա, կանանչ, չոր) եօլմաճ, լոլմաճ տապկոց, չրչուկէ, բանջարէ (կանանչ խոտ մը, չորցուցած) ծաղկեփէ տապկղներ։ Կաթա, Թանապուր, մածուն, սեր, եւլն։ Հայրն իր կնոջ եւ տղաքներուն սատակ կը բաժնէ Ծննդեան իրիկուններն առնելու խաղալու եւ առաւօտուն եկեղեցին պնակները ձգելու համար։ Ս. Ծննդեան Ա. առաւօտն է. եկեղեցիէն տուն եկած փեղան նստած են։ Տան պզտիկն, որ սովորաբար «Հայր մեր» կ'ըսէր հասարակ օրեր, սեղանին գդալներով փոքրիկ, բաց ձեռքը ճակտին կը տանի ըսելով «Շնորհաւոր Ծնունդ եւ Մկրտութիւն». սեղանին նախագահը կը պատասխանէ. «Օրհնեա՜լ է Մկրտութիւնն Քրիստոսի»։ կը խաչակնքեն ինքզինքնին սեղանակիցք։ Բարի ախորժակ։ Տանտիկնոջն խնամքով պատրաստուած էրուշտա ապուրին երեսը ճարպն ու աննուխը կը լողան. ապուրը շատ տաք է. մինչեւ (սխտոր կամ չէկէն), մէջին գդալներով կը փչեն պաղեցնելու համար։ Փլաւ, քէշկէկ, կորկոտէ անէ (փիլաւ), ճաշ, կաթա, մածուն, Թանապուր։ Սեղանը վերցուած է, դուրսի դուռն արդէն միշտ բաց է բարեկամաց, տան դուռն ալ հրելով կը բացուի. ներս կը մտնեն հիւրեր.— Շնորհաւոր Ծնունդ եւ Աստուածայայտնութիւն։ — Օրհնեա՜լ է Աստուածայայտնութիւնն Քրիստոսի։

Այս օրուան եկեղեցիի մասին կարճ ի կարճոյ հարցումներ։ Տան պատանին կամ օրիորդն ափսէ մը բռնած յառաջ կուգայ։ Օղիի լեցուն գաւաթներ, ապուխտ, երշիկ, լօղիկ, դոնտիկ եւ միրգ կը հրամցունէ հիւրերուն։ Խմելու ախորժակ կամ սովորոյթ չունենան ալ, օղիի գաւաթը պէտք է ձեռք առնել։ —Սանահար, մեր, չի խմած աննուշ. =Աննուշ. —Սանամար, չի խմած աննուշ. =Աննուշ, … աննուշ։ — Շնորհաւոր Ծնունդ եւ Մկրտու… =Օրհնեալ է Մկրտութիւնն Քրիստոսի։ Աննո՛ւշ հրամեցէք. —շնորհակալ եմ, անուշով կենաս. Աստուած կեանք տայ։ Սանահայր եւ կնքահայր այսօր կ'այցելեն իրարու։ Կ'այցելեն իրենց փողոցին կամ Թաղին տուները կարգաւ. մէկ օղի միայն խմելով մեկնիլ չըլլար։ —Ինքը (ամուսինս) գայ նէ կ'ըսեմ երիկունը, մըր (մէկէր) դուն մէկ տղով եկար (ան նուաղն երկու հատ պարտի խմել)։ Իրիկուն է. հոգնած, դադրած, ընդհանրապէս գինով, դալկահար երիկ մարդիկ տուն կուգան։

—Ո՞վ եկաւ մեզի. =Ո՜ւ, շատ … հարիւր հոգի … —Սա տղէդ ըսէ որ խռճէն անէ դուռ… մինչեւ իրիկուն, սիրտս ճաթեցաւ, չի կրցայ երդիքէն վար բերել զինքը։ =Ծօ՛, ես քեզի չըսի՞ որ դանէն դուրս պիտի չելլաս։ —Աղար, ես երդիքն էի, մեր երդիքը … =Ներէ՛, հայրիկը, ներէ, վաղը թող տունը կենայ։ Հեղ մ'ալ անէ նէ ալ չիմ խառնուիր։ Ծննդեան երկրորդ օրն. —Ո՜ւֆ, Աստուած իմ, 2—3 հոգի ընկերացած, փողոցները լե'ցուն էրիկ մարդ. «տնէ տուն անկատոց». մինչեւ երեկոյ 100—200 տուն այցելած ես, որոնցմէ մէկ քանին միայն քու ծանօթներդ են, միացեալներն ընկերներուն կը պատկանին, բայց անտեղութիւն չը կայ, մտի՛ր, ե՛լ, կե՛ր, խմէ՛, կը մեծարեն քեզ. ո՞վ ես, ինչ ես հարցնող չկայ։ Ֆրանսական առածն աքանչելի կերպով այս սովորութեան վրայ հիմնուած է, «մեր բարեկամներուն բարեկամները՝ մեր բարեկամներն են»։

Ծննդեան Բ. օրն ալ իրիկուն եղաւ։ Ախորժակ չէ մնացած օղիէն, առաւօտուն տաք ապուր մը կերան, վաղն առտու ալ քէշկէկ պիտի ուտեն։

Երզնկայի մէջ Ծննդեան տօնն երեք օր է ժողովրդին համար, իսկ քահանայից համար 8 օր։

Ծննդեան Գ. օրն է։

—Խաչասուրբ աղա, տեղ ունի՞ս երթալու. =Ուխտիմոնա, Թաղով զբաղուած… —Աստծ, հոգէ երթանք նայինք, ես ալ ունիմ քանի մը տեղ։—Ի՛նչ որ երէկ պատահեցաւ։

Չորրորդ օրն ամէն մարդ իր գործին. տանտերը են, բերան բանալ չեն ուզեր. մտածկո՞տ, գործէ պաշտօն կը զլջան ամէն ըրածնուն (բայց չեն ուզեր խոստովանիլ)։

Հիմա, նոր սերունդը հոն նոթ մ'է հասած. կը պտտին, կ'այցելեն, օղին ամէն տուն կ'առնեն ձեռքերնին, տեղական բոլոր սովորութիւններն ի գործ կը դնեն, բայց օղին առանց խմելու միայն ձեռնպէրպութեան համար շրթունքնին կը դպցունեն ու վար կը դնեն. Ճէլէն կը ճաշակեն։ Հազար անգամ աննուշներ։ Ապրի՛ն։

Հիմա տներու մէջ պարտաւորուած են անուշ պատրաստել չխմող երիտասարդներուն համար։

Սուրճ ու թէյ ալ ունին արդէն։

* *

—Ծօ Մակար, զոքանչիդ տունը գացի՞ր։ =Աւէլ՛ օրը գացի։

—Ուէր էր՞ … =Նա՛ (աւասիկ) կառքա։

Զաքարներ, հոն Երզնկա, երկու երեք ժամ իրենց փեսին հետ անուշ անուշ խօսելէ, կատակներ ընելով հէլվա եփել, կերցունելէ յետոյ, անոր ծոցը կամ գրպանը կառք մը կը դնեն քանի մ'օրուան յիշատակի համար. սիրոյ նշան մ'է սակա հոն։

—Մօրս տուած կառքը նայիմ… Ի՞նչ արիր, =Բեզի ի՞նչ. … զոքանչս ինծի տուաւ կառքը. քուկդ չէ՞ ալ… Նա … (կը ցուցնէ բայց չի տար, դարձեալ գրպանը կը դնէ ճապճեպով։) Հարսն, իր կինը կ'ժիր կը հանէ գրպանէն… «քա, սա, նայէ՛, իմ մայրս չէ՞ տուեր. ան տուաւ ինծի բերաւ…»։

Արդէն կառքը կորսեցաւ, փշրեցաւ, երկուքն սկսան իրարու ձեռքէ խլել, ուտել։

—Նայէ՛. ձեռքդ ցուցուցիր. չես թողուր որ կառքը հանեմ գրպանէդ։ —Լա՛ւ եղաւ, օ՛խ… մէյ մըն ալ կ'ընե՞ս…։ —Կեցիր դուն, ես կ'ըսեմ մօրս, հէլչէն ան հոս կուգայ… Նայիմ ինչո՞ւ կառքը տուաւ քեզի։

ՄԽԻԹԱՐ ԵՐԻԶԱՑԻՆ

ԳԻՏԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Մետաքսաբոյս.— Բոզոտները Չլէքէլու Հնարքը.— Ցամքներերն ողորկելու Հնարքը.— Մեղուին թէթերը հանելու միջոց.

Ճամփայի քինկի բոյս մը, Ռէմի անուն (մետաքսաբոյս), շերամարութեան մէջ սկսած է մրցակից հանդիսանալ ոչ միայն բուն մետաքսին, այլ եւս թթենիի տերեւներուն դէմ։ Այս բոյսին կեղեւը կազմուած է նուրբ եւ հիւսելի թելերէ որոց տեսքը շատ հրապուրիչ է, զի ճիշդ մետաքսի կը նմանին։ Բայց եթէ կայ անպատեհութիւն մը որ յուսահատութիւն կը պատճառէ մանարաններու, սա է թէ իր թելերը սոսնձապատ են տեսակ մը խէժով որ քիմիական ամէն ազդակներու դէմ կը դնէ։ Ասկից զատ, կեղեւելու գործողութիւնն ալ դժուարին է, որ մեծապէս կը զբաղեցնէ հնարիչներու միտքերը, յարմար մեքենայ մը հնարելու համար։

Սպասելով որ մանարաններն այս բոյսէն ճշմարտապէս օգուտ քաղելու հնարքը գտնեն, հաստատենք թէ այս բոյսը պարզապէս ճշմարիտ մետաքսին վերածուելու շահեկանութիւն մ'ալ կ'ընծայէ։ Շերամներն, իրենք ալ, առանց հոգ ընելու այն մրցումն որ կը սպառնայ իրենց, կարծես յօժարակամ կը գործակցին այս գործողութեան։ Կը բաւէ շերամները բուծանել Ռէմիի տերեւներով, զորս առանց նոյ ընելու կ'ուտեն թթենիի տերեւներու տեղ։

Նոր-Օրլէանի անգլ. հիւպատոսը վերջին օրերս ծանուցեր է իր կառավարութեան թէ ամերիկացի շերամաբոյծներն այս բոյսին տերեւովը կը սնուցանեն իրենց շերամներն, եւ սովորականէն աւելի մեծ բժոժներ (խոզակ) ձեռք կը բերեն, որոց մետաքսն աւելի նրբաթել է։ Նոյնպէս Ֆիլատելֆիայի ամերիկուհի մ'իր շերամները Ռէմիի տերեւներով սնուցանելով, ընտիր արդիւնքներ ձեռք բերեր է։ Ըստ որում մետաքսաբոյսը Ֆրանսայի հարաւային կողմը սկսած է աքանչելի կերպիւ աճիլ, առանց թթենիի չափ խնամքի պէտք ունենալու, ինչո՞ւ համար մեր շերամարուծական կեդրոններն ալ պիտի չօգտուին այս բոյսէն որ թթենիէն անհունապէս աւելի տերեւ կը հայթայթէ, զորս շերամները նոյնքան ախորժակով կ'ուտեն որքան թթենիի տերեւներն, աւելի խոշոր բժոժներ ընծայելով, ինչպէս կը հաստատեն Ամերիկացի շերամաբոյծները։

* *

Երկրամայրերն (աօղուլճան) յուսահատութիւն կը պատճառեն երկրագործներուն ու պարտիզպաններուն։ Երբեմն հազիւ թէ մանրահատ սերմ մը ցանուած է ու խոկոյն անոնց անթիւ անհամար բազմութիւնքը կուգան հողը թակնելու, կ'ընեն եւ փոսեր ու ծակեր բանալով, ամբողջ աշխատութիւնը կը փառնդեն։

Այս անպատեհութեան դարման տալու համար աւասիկ գործնական միջոց մը։ Այն հողն ուր մանրահատ սերմեր ցանել կ'ուզուի, պէտք է նախ վրան կիրի լուծմնջուր… Երկու վայրկեան վերջը, բոզոտներն հողէն դուրս կ'ելլեն եւ գետնին երեսը կը սատկին։ Նոյն հնարքն ի գործ կը դրուի նաեւ ճնճղանց համար այն որ Ջերմանոցներու մէջ կ'ածին։

* *

Ամերիկացիք իրաւամբ կը պարծին թէ ոչ ոք կրնայ հաւասարիլ իրենց շապիկներու թելերն ու կուրծքերն ողորկելու մասին։ Մեր ընթերցողներն անտարակոյս շնորհակալ պիտի ըլլան մեզ, եթէ ցոյց տանք իրենց թէ ողորկելու այս պզտիկ գաղտնիքն ինչ բանի մէջ կը կայանայ։ Գործածուելիք նշաստակին (քոլա) մասնաւոր պատրաստութեան մէջ կը կայանայ պարզապէս այս գաղտնիքը։

Մի կողմէ, նախ լիդրա մը ջուր եռացնելու է, որոյ մէջ պէտք է նետել կաղինի մը մեծութեամբ «բորմաշէն» բարակ մը տաշելէ վերջ, որպէս զի դիւրաւ հալի։ Յետոյ եռացող հեղուկին խառնելու է քիչ մը մեղրամոմ, որպէս զի արդուկելու ժամանակ, արդուկը չփակչի լաթին։

Միւս կողմէ նշաստակը պաղ ջրի մէջ հարելու է ամենամեծ խնամով, մինչեւ որ սերի թանձրութիւն առնու։ Այս գործողութեան մեծ խնամք տանելու է, եթէ չէք ուզեր որ նշաստակն եփած առեն փորրի։ Այն առեն պէտք է եռացող ջրին մէջ լեցնել այսպէս լուծուած նշաստակը, կամաց կամաց և անդադար շարժելով, մինչեւ որ նշաստակն օշարակի մը թանձրութիւնն առնու։ Այս վիճակին մէջ 15-20 վայրկեան եփելու է, մերթ ընդ մերթ փայտ տանելով շարժել դգալով, որպէս զի սանին տակը չփակչի։ Եփելէ յետոյ, թրջած չղարչէ մը պէտք է պարզել և թողլու է որ պաղի մինչեւ մարդուս մատը դիմանալու չափ։ Այն առեն ձեր շապիկին թեւերն, օձիքն ու կուրծքը խնամով կրնաք թաթխել այս հեղուկին մէջ, և ծրարելով քառորդէ մը սպասելէ ետքը կսկսիք արդուկել։ Արդուկը շատ տաք ըլլալու է, և պէտք է ուժով կոխել և արագաբար շարժել, որպէս զի ողորկումն միօրինակ ըլլայ։

Օձիքներու ու թեւնոցներու համար կրնաք նաեւ մասնաւոր չոհ (քոլա) մը գործածել, որոյ գեղագիրն աւասիկ.

Լիդրա մը նշաստակի համար աւելցուցէք.

90 կր. սիլիքադ մը սուտ.
30 » կոմ արապիք կամ տէքսթրին.
60 » շաքար, բայց փոշի ըլլալու չէ.

Ջե՞ք զարմանար եթէ ըսեմ որ Ամերիկայի մէջ ամենէն ճարտար արդուկողներն են աղտոտ կարծուած Չինացիներն, որ ճարտարութեամբ այս ճիւղին մէջ մեծ համբաւ հանած են։

* * *

Ոսկեզօծ շրջանակ մը ի՞նչպէս մաքրելու է. օրինակի համար երբ հայելիներու կամ նկարներու ոսկեզօծ շրջանակներն, ըստ ընկալեալ բացատրութեան, ժամանակին եղծումները կրած ըլլան, ի՞նչպէս ոսկեզօծելու է։ Աւասիկ պարզ հնարք մը, որ անվրիպելի է։ 100 կր. հաւկթի սպիտակուց և 100 կր. ժաւելի ջուր լաւ մը իրար խառնելով հարելու և իրարու կերցնելու է։

Այս խառնուրդին պատրաստ ըլլալէն վերջը, շրջանակը լաւ մը մաքրելու է կակուղ վրձինով մը, խառնուրդին մէջ թաթխելէ վերջը։ Այս գործողութիւնը կատարելէ յետոյ, շրջանակին վրայ քսելու է բարակ խաւ մը այն չնարակէն զոր շրջանակավաճառներն ու փայտի վրայ ոսկեզօծիչները կը գործածեն և զոր դեղավաճառները կը հայթայթեն չնչին գնով մը։ Ոսկեզօծ շրջանակն իսկոյն իր առջի փայլը կը վերստանայ։

* * *

Մելանի բիծերն ի՞նչպէս հանելու է կերպասներու կամ թղթի վրայէն։ Ոչ մէկ բան այնքան անախորժ է, որքան մելանի բիծ մը՝ նոր տաբատի մը կամ շրջազգեստի մը վրայ։ Մասնագէտ մը մեզ կ՚ըսէ թէ կարելի է այս անպատեհութեան դարման տանիլ հետեւեալ երկու լուծմունքներու յաջորդական կիրառութեամբ, որոց գեղագիրն է՝

Ա. Իւօքլորիդ տը բոթաս
Քլորիւր տը բոթասիոմ
Խաւոս տը մանթ

Բ. Ասիտ մուրիաթիք
Սէլ մարէն
Ջուր լիմոնաջուր

Մելանի բիծերը պէտք է թրջել առաջին ջրով, յետոյ մաղմաղի վրայ չորցնելու է. այս ընելէ վերջ երկրորդ ջուրը վրձինով մը քսելու է բիծերուն վրայ, որք շատ չանցած՝ պիտի անհետանան։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՕՍՄ. ԵԼԽՄՈՒՆՔ

Ըստ վիճակագրական նոր աշխատութեան մը, Օսմ. Հանրային Պարտքէն 800 միլիոն Փր.ի թուղթ այժմ Ֆրանսացի արժեթղթերու ձեռքը կը գտնուի։ Ֆրանսացիք Անգլ. հրապարակէն շատ օսմ. թուղթ գնած են, այնպէս որ յիշեալ պարտքէն հազիւ 100ին վեց մնացած է անգլ. արժեթղթերու քով, և 100ին 73ը կը գտնուի Ֆրանսացիներուն ձեռքը։ Ֆրանսացի դրամատէրք ընդ ամենայն երեք միլիառ Փր.ի դրամագլուխ մ՚ունին Թուրքիոյ մէջ գործածուած, սապէս.— Օսմ. պետական թուղթեր, Օսմ. Րէժի, Կ. Պոլսոյ Քարափ, Իզմիրի Քարափ, Պէրութի Քարափ, Սելանիկ—Մանասթըր երկաթուղի, Սելանիկ—Կ. Պոլիս երկաթուղի, Իզմիր—Գասապա—Էսկի Շէհր երկաթուղի, Պէրութ—Դամասկոս երկաթուղի, Եաֆա—Երուսաղէմ երկաթուղի, Դամասկոս—Պիրէճիք երկաթուղին ծրագրեալ (արտօնութիւնը շնորհուած,) և Փաշա—Պաղչէի մոմարանը։ Ասոնցմէ զատ, ֆրանսացի դրամատէրք են որ կը հետամտին ձեռք բերել Ալքոլի մենավաճառն և լուցկի, խաղի թղթի և քարիւղի մենավաճառները։ Այժմ օսմ. թուղթ ամէնէն շատ ունին Ֆրանսացիք, յետոյ կուգան՝ առաւելութեան կարգաւ՝ Հոլանտա, Իտալիա, Պելժիա, Աւստրիա, Գերմանիա և Անգլիա։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԿՈՄՍ ՄՈՒՐԱՎԻԷՎ

Հեռագիրն արդէն ծանոյց թէ Քոբէնհակի ռուս դեսպան կոմս Մուրավիէվ արտաքին գործոց նախարար անուանուած է(*)։ Կը յիշուի թէ Լոպանով իշխանին յանկարծական մահէն ի վեր, այս պաշտօն թափուր կը մնար եւ Մ. տը Շիշքին փոխանորդաբար կը վարէր արտաքին գործոց պաշտօնատան գործերը։ Այս վերջինը Կայսրութեան բարձր Խորհրդին անդամ անուանուած է։

Կոմս Մուրավիէվ որ հազիւ 52 տարեկան է, դիւանագիտական ասպարէզին մէջ արագ յառաջդիմութիւն ըրած է։ Բարիզի ռուս դեսպանատան առաջին քարտուղարն ըլլալէ վերջը, Պէրլինի դեսպանատան անցած է իբրեւ խորհրդական։

Կոմս Մուրավիէվ Պէրլինէն անցաւ ի Քոբէնհակ, ուր դեսպան անուանուեցաւ 1893 ապրիլ 6ին։ Տանըմարքայի նահապետական արքունեաց քով իր եռամեայ բնակութեան միջոցին, ռուս դիւանագէտը կայսերական գերդաստանին բոլոր անդամներուն հետ սերտ յարաբերութեան մէջ գտնուելու բախտաւորութիւնն ունեցաւ, եւ մանաւանդ Մարի-Ֆէոտորովնա այրի կայսրուհւոյն սիրելին հանդիսացաւ։ —Կոմս Մուրավիէֆ երկու տարիէ ի վեր այրի է։ Կակարին իշխանուհւոյն հետ իր ամուսնութենէն ունեցած է միակ դուստր մը, որ ամուսնացած է այսօր։

Օտար մամուլը տհաճութեամբ ընդունեց այս անուանումն։

Թայմզ կ՚ըսէ թէ կոմս Մուրավիէվ ռուսական աշխարհավարութեան գէթ արդի վիճակին վրայ հաւանաբար շատ ազդեցութիւն պիտի չունենայ։ Զարն անտարակոյս ինքն պիտի վարէ, այն աշխարհավարութիւն զոր ինքն իրեն համար գծած է եւ որոյ նպատակն է արդի յարաբերութեանց անվթար պահպանումը Ֆրանսայի հետ, առանց փոփոխելու նաեւ Ռուսիոյ և մեծ Տէրութեանց միջեւ եղող յարաբերութիւնները։

Գերմանական թերթերն ալ դժգոհ են։ Ամենքն ալ միաձայն ի վեր կը հանեն թէ կոմս Մուրավիէվ Ֆրանսայի համար համակրութիւն, իսկ Գերմանիոյ համար հակակրութիւն կը տածէ։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱ

Անգլիոյ եւ Ամերիկայի միջեւ կնքեալ իրաւարարութեան դաշնադրութեամբ, պիտի կազմուին երկու ատեաններ, մին դրամական եւ միւսը հողային խնդիրներու համար։ Առաջինը պիտի զբաղի դրամական խնդիրներով և պիտի բաղկանայ երկու կառավարութիւններու կողմէ կարգեալ մէկ մէկ պատուիրակէ։ Որք եթէ չհամաձայնին երրորդ մը պիտի ընտրեն, եւ եթէ այդ մասին ալ տարակարծիք ըլլան, Շուէտի թագաւորը պիտի ընտրէ զայն եւ այս վերջինոյն վճիռն անվերաքննելի պիտի ըլլայ։ Երկրորդ ատեանն, որ հողային գործերով պիտի զբաղի, վեց անդամէ պիտի բաղկանայ՝ երեքն Անգլիոյ կողմէ կարգուած, երեքն ալ Ամերիկայի։ Որոշումները վերջնական ըլլալու համար հինգ ձայն անհրաժեշտ պիտի ըլլայ։ Երկու կառավարութիւնք պարտաւոր պիտի ըլլան գործադրել այդ որոշումներն եւ ամէն պարագայի մէջ թշնամութեանց ձեռնարկելէ առաջ պիտի դիմեն մէկ և մէկէ աւելի տէրութեանց իրաւարարութեանը։ Դաշնադրութեան պայմանաժամն է հինգ տարի եւ վերանորոգելի կրնայ ըլլալ եթէ երկու կողմն ալ հաւանին։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Ծերակոյտին արտաքին գործոց յանձնաժողովին նախագահ Մր. Շէրման արտաքին գործոց նախարար պիտի ըլլայ նոր նախագահ Մր. Մաք Քինլիի պաշտօնավարութեան միջոցին կազմելի նախարարութեան մէջ։

(*).—Առ այժմ պաշտօնական տիտղոսն է «անօրէն կամ վարիչ (ժէռան) արտաքին գործոց նախարարութեան»։

ԴՈՐՖՈՒԻ ԱՄԱՐԱՆՈՑԸ

Զրոյց կայ թէ Գերմանիոյ կայսրը պիտի գնէ Աւստրիոյ Եղիսաբէթ կայսրուհւոյն Դորֆուի մէջ ունեցած ամարանոցը։ Վիլհէլմ կայսր զայն պիտի նուիրէ իր քրոջը՝ Յունաստանի գահաժառանգ իշխանուհւոյն։

ՔՈՒԲԱ

Քուպայէն պաշտօնական հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Բինար-տէլ-Րիօյի և Հավանայի նահանգաց մէջ կռիւներ տեղի ունենալով ընկիկները յաղթուեր են՝ մեծամեծ կորուստներով։

— Սպանիական կառավարութիւնը փետրուարի մէջ հրամանագիր մը պիտի հրատարակէ՝ Քուպայի մէջ գործադրելի վարչական բարենորոգմանց նկատմամբ։

— Հավանայէն կը գրեն թէ Մաքսիմօ Կոմէզ կը քալէ Քուպայի մայրաքաղաքին վրայ և կաւրշակէ Մաթանզաս գաւառը։ Զրոյց կայ թէ քուպացիք տիրեր են Սանթա Քլարայի։

— Բինար-տէլ-Րիօ նահանգը հանդարտած կը նկատուի, որովհետեւ այժմ հրոսակաց մէկ քանի խումբեր միայն կը գտնուին։ Սպանիացիք հիմա աւելի ուժով կը գործեն Հավանայի ու Մաթանզասի նահանգաց մէջ։

—Ամերիկէն կը գրեն թէ Պապը Սպանիական դեսպանն իր ներկայութեանը ընդունելուն փափաք յայտներ է որ վերջ տրուի Քուպայի պատերազմին՝ շրջանկատ բարենորոգումներ ի գործ դնելով։

ՌՈՒՍԻԱ

Կոմս Լամպսդորֆ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդական անուանեցաւ։

— Ըսուեցաւ թէ Կ. Պոլսոյ ռուս դեսպան Մ. Նէլիտով մինչեւ պաշտօնին պիտի կոչուի ի Բարիզ։ Կըսուի թէ ի Կ. Պոլիս Մ. Նէլիտովի պիտի յաջորդէ Աթէնքի ռուս դեսպան Մ. Օնու, որ երկար ատեն (1877-80 ու ետքերը) վարած է Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպանատան խորհրդականի պաշտօնը։

— Ռուս կառավարութիւնն որոշեց հիւպատոսութիւն մը հաստատել Սպահանի մէջ։

ՖՐԱՆՍԱ

Ներքին գործոց նախարարութիւնն Երեսփոխանական ժողովին պիտի մատուցանէ օրինագիծ մը՝ ի մասին Բարիզի մէջ օտարականներու բնակութեան։

ԿՈՄՍ ԿՈԼՈՒԽՈՎՍՔԻ

Աւստրիոյ արտաքին գործոց նախարար Կոլուխովսքի կոմսն, որ Պէրլին գնաց, կիրակի կէս օրին պալատան մէջ ներկայ գտնուեցաւ ասպետական Սեւ Արծիւ պատուանշանի հանդէսին։ Յետոյ ճաշեց պալատան մէջ, ուր ներկայ էին նաեւ Ֆրետերիք կայսրուհին եւ Նախարարապետ Հոհէնլոէ իշխան։ Կոլուխովսքի երեքշաբթի Վիլհէլմ կայսեր ներկայացաւ։ Կիրակի գիշեր աւստրիական դեսպանն երեկոյթ մը տուաւ որուն ներկայ գտնուեցան Հոհէնլոէ իշխան, Կոլուխովսքի կոմս, դեսպանք եւ Պերլինի բարձր դասը։

ԻՏԱԼԻԱ

Ծերակոյտը 36ի դէմ 148 քուէով հաւանեցաւ՝ պանքերու մասին որոշեալ առժամեայ միջոցներու գործադրութեան։ Որոշեց նաեւ արտօնել իտալեւսպանիական առժամեայ պայմանադրութեան երկարաձգումը։

ՍԵՐՊԻԱ

Ալեքսանդր թագաւոր փետրուարի վերջերը փոխադարձ այցելութեան պիտի երթայ Պուլկարիոյ իշխանին՝ Սոֆիա։

—Ցրէնտրէնպլաթ կը հերքէ այն լուրը թէ Ալեքսանդր թագաւորը պիտի ամուսնանայ Մարի Քրիսթին արհիդքսուհւոյն հետ որ Սպանիոյ խնամակալ թագուհւոյն եղբօր աղջիկն է։

ԺԱՆՏԱԽՏ

Հեռագրական տեղեկութեան մը նայելով տէրութեանց միջեւ կարծեաց փոխանակութիւն մը տեղի ունեցեր է՝ ժանտախտին դէմ ձեռք առնուելիք միջոցներուն վրայ։

—Հնդկաստանի կառավարութեան առողջապահական քննիչ Տոքթ. Բըլէկհորն Պոմպայ հասեր է՝ տիրող ժանտախտն ուսումնասիրելու համար։ Միւս կողմէ հռչակաւոր միկրոբաբան Տոքթ. Հաֆքին խորհուրդ տուեր է Հնդկաստանի փոխարքայութեան թէ պէտք է քաղաքն ամբողջապէս կղզիացնել եւ ի հարկին Պոմպայի ամբողջ շրջանակին շուրջը առողջապահական շղթայ մը բոլորել։ Կը կարծէ թէ պէտք չէ թողուլ որ բնիկները քաղաքէն դուրս ելնեն մինչեւ որ բժշկական քննութիւն մը չըրեն, առանց որոյ համաճարակն ամբողջ Հնդկական թերակղզին մէջ կրնայ տարածուիլ։

—Գալով սովին, անմիջական պէտքերու համար բաւական կը համարուի Պոմպայի, Մատրասի եւ Պիրմանիոյ մէջ մթերուած արմտիքն։ Հնդկաստանի փոխարքայութիւնն օրական իբր 250 հազար ֆրանք կը ծախսէ ժողովրդին օգնելու համար։ Պենկալայի երկաթուղեաց ընկերութիւնք արմտեաց փոխադրութեան գինն իջեցուցեր են։

—Լոնտոնի քաղաքապետութեան պաշտօնատան մէջ բացուած հանգանակութիւնը մինչեւ 1/13 յունուար 1 միլիոն 50,000 ֆրանք արտադրեր է։

—Բլիմութէն կը հեռագրեն թէ Հնդկաստանէն հոն ժամանող Նու-ոլոպ շոգենաւին մէջ, ուր վեց զինուորներ հնտախտէ մեռած էին, նորէն երկու դէպքեր պատահեր են։ Շոգենաւուն մէջ գտնուող զինուորք յատուկ մարտկոց պիտի տարուին քարանթինա սպասելու համար։

—Ռուսիոյ ներքին գործոց նախարարութիւնն որոշեց բժիշկներ ղրկել Հնդկաստան՝ ժանտախտն ուսումնասիրելու համար։

—Ժանտախտին պաշտօնական վիճակագիրը կը յայտնէ թէ անցեալ շաբթու Պոմպայի մէջ 1638 հոգի մեռեր են. համաճարակին սկիզբէն ի վեր 3394 վարակեալներէն 2356ը մեռեր են։ Ժանտախտը կը ծաւալի ճանճերուն և մուկերուն միջոցաւ։ Ուստի իշխանութիւնք կը գոցեն, կայրեն կամ կապանեն այն տուներն որոց մէջ քննութիւնը մուկերու դիակներ երեւան կը հանէ։ Խոզերն և թռչուններն ալ կը սատկին մեծ բազմութեամբ։ Կը դիտուի թէ անգղները չեն դպչիր մարդկային մարմիններուն զորս Փարսիներն, իրենց սովորութեան համեմատ, գիշակեր թռչուններուն կը թողուն իբրեւ ճարակ։ Ուրիշ ծէս դաւանող բնիկներէն շատերն ալ չեն ուզեր թաղել իրենց մեռեալներն ու փողոց կը նետեն։ Հնդիկներուն խարոյկները գիշեր ցերեկ կը ծխան, և իրենց թաղին մէջ, անդադար յուղարկաւորական թափորներ, երգեր, ողբեր, ծնծղայի ձայներ կը լսուին։

—Փարսի, Հնդիկ կամ Իսլամ, ամենքն ալ կը վարակուին։ Իսկ եւրոպացիք խիստ լաւ կը դիմադրեն համաճարակին։ Հետաքրքրաշարժ բան, բանտերուն կամ որբանոցներուն մէջ, որք վարակեալ թաղին մէջտեղը կը գտնուին, ժանտախտի որ և է դէպք չէ պատահած, գոնէ պաշտօնապէս հաստատուած, —թէեւ առողջապահական իշխանութիւնք ալ տրամադիր են ուզօղելու։

—Ս. Պապը հեռագրաւ տեղեկութիւն ուզեր է Պոմպայի պապական նուիրակէն՝ համաճարակին վրայ։

ՍՊԱՆԻԱ

Քապրենեա մարքիզն, որ յայտարարած էր թէ Սպանիոյ քաղաքապետութեան ժողովին մէջ զեղծումներ կը գործուին, (*) դատապարտուեցաւ երկու ամսուան ու մէկ օրուան բանտարկութեան, իր ընտրական իրաւունքներէն զրկուելու և դատական ծախուց վճարման։ Մարքիզն յայտարարեց թէ վերաքննութեան չպիտի դիմէ և դատավճիռը գործադրութեան ստորուելուն պէս բանտ պիտի երթայ։ Վճիռը յուզում պատճառեց Մատրիտի մէջ, բայց կը յուսացուի թէ մարքիզը ներման արժանանայ թագուհւոյն ծննդեան տարեդարձին 11/23 յունուար։

ՓԻԼԻՊԵԱՆ ԿՂԶԻՔ

Մանիլայէն պաշտօնական հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ շարժման պետերէն տասներկու անձեր որոց մէջ կայ վարչական խորհրդական Մ. Ռոեաս, վերջերս հրացանի բռնուեր են։ Կղզւոյն մէջ կռիւները կը շարունակուին։

ՃԱՊՈՆ

Ճապոնական պատուիրակութիւն մը այս միջոցիս կայցելէ Անգլիոյ նաւարաններն եւ խօսոյ Ֆրանսա, Գերմանիա ու Պելժիա պիտի երթայ նոյն նպատակաւ։ Պատուիրակութիւնը Ճապոն դառնալուն իր տեսածները պիտի գործադրէ Սիմէնոզէքի նորահաստատ գործարանին մէջ։

—Միւս կողմէ Պերլինի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ քանի չափ գերմանացի ճարտարագէտներ ու նաւաշինարարներ խմբակ մը կազմեր են Ճապոնի մէջ, նպատակ ունենալով իրենց ձեռքն անցունել մենաշնորհն այն շինութեանց զոր Միքատոյին կառավարութիւնը կատարել պիտի տայ իր բանակին ու նաւատորմին համար, Ջի-նաստանէն ստացած պատերազմական տուգանքով։

(*).—Այս երիտասարդ ազնուականին նշաւակած քաղաքապետական զեղծումները գրեթէ վեց ամիս առաջ, խնդրոյն տաք միջոցին, մանրամասնօրէն գրած ենք Աբէ—Եւյի մէջ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Սոֆիայի թերթերը կը ծանուցանեն Դեկտ. 28 թուով թէ նախընթաց շաբթուն Ամերիկայէն Վառնա հասեր է բարեսիրտ ամերիկացի մը իր տիկնոջ հետ, և երկու մեծ քարուկէր շէնք վարձելով, հոն լեցուցեր է գաղթական արհեստաւորներն, ատաղձագործ, կօշկակար, երկաթագործ ևն. որոց գործիքներ բաշխուեր և յանձնարարութիւններ տրուեր են։ Օրական 3—4 Փր.ի սկսեր են աշխատիլ. անոնց շինածներն իբրեւ նմուշ կը ղրկուին Ամերիկա, սնտուկներ լեցուելով։ Գաղթական ձկնորսներուն համար ալ գործ կը գտնեն։ Ինչպէս յայտնի է, Հնդկաստանցիք ծառէ ծառ ուռկանի պէս հիւսուած կախօրրան մը կը կապեն ու մէջն երկննալով կ՚օրօրուին։ Գաղթական ձկնորսներն ալ որք այսպիսի ուռկան շինել գիտեն, սկսան օրականով անոնցմէ պատրաստել, որք նոյնպէս Ամերիկա կը ղրկուին իբրեւ վաճառելի նիւթ կամ իբրեւ հետաքրքրութեան առարկայ։

—Մանչէսթըրի վաճառական մը հանգանակութեամբ Վառնա ղրկեր է՝ կարօտեալներուն բաշխելու համար՝ ութ սնտուկ հագուստ, արանց, կանանց և տղայոց համար, սնտուկ մը բրդէ գուլպաներ ևն։ Գաղթական մի քանի լեզուագէտ երիտասարդներ ամսական վեց նաբոլէոնով թարգման-գրագրի պաշտօն կը վարեն մարդասէր Օր. Ֆրէդըրի քով, որպէս յառաջագոյն Բիւ—զանդիոնի մէջ խօսուած է արդէն։

ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ՊԵՏՐՍԲՈՒՐԿ, 19 Յունուար.—Զարին առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։ Ն. Վեհափառութեան հիւանդ ըլլալուն նկատմամբ ելած զրոյցները կը հերքուին։

—Յունուար 6ին մեծ զօրահանդէս մը տեղի ունեցաւ, որուն ներկայ գտնուեցան Զարը, մեծ դուքսերն և բարձրաստիճան սպայք։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսական արեւելեան նաւատորմին հրամանատար ծովակալ Բոթթիէ հրաման ստացաւ պաշտօնը թողուլ Պէ-ժօ շրջան մարտանաւուն հրամանատարին եւ Տէվոսինեաքօ զրահաւորով Իզմիրէն ճամբայ ելնել Թուլօն վերադառնալու համար։

ՊՈՄՊԱՅ.— Առողջապահական վիճակը ծանրացաւ։ Ժողովուրդին գաղթը կը շարունակուի։

—Վենետիկի մէջ միջազգային համաժողով մը պիտի գումարի՝ ժանտախտին դէմ ձեռք առնուելիք միջոցներու վրայ խորհրդակցելու։

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Ռումանիոյ թագաւորը Ռումանական Աստղ պատուանշանի մեծ ժապաւէնը տուաւ Սերպիոյ նախարարապետ Մ. Սիմիչի։

ՀՌՈՄ.—Բժիշկներն յանձնարարեցին որ Պապը զգոյշ կենայ իր բնակարանին մէջ օդի յանկարծական փոփոխութենէ և թեթեւ կերակուրներ ուտէ։

ՄԱՐՍԻԼԻԱ. — Կը հերքուի այն լուր թէ Մարսիլիոյ մէջ ժանտախտի դէպք պատահած ըլլայ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Քապուլէն կը հեռագրեն թէ Աֆղանստանի Էմիրը ծանրապէս հիւանդ է։

—Հնդկաստան զինուոր տանող անգլիական շոգենաւ մ՚ընկղմեցաւ Բոալուիի մօտ։ Զինուորք ազատեցան։

—Նախարարաց խորհուրդն որոշեց գրաւել Պէնէն, ուր Մր. Ֆիլիբսի անգլիական արշաւախումբը ջարդուեցաւ այս օրերս։

ԱՅՍ ԱՌՏՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

ՄԱՏՐԻՏ, 19 յունուար (երեկոյ). Սպանիա բարենորոգումներ ի գործ պիտի դնէ Քուպայի մէջ, սակայն օտար տէրութեանց միջամտութիւնը չպիտի ընդունի։

—Փիլիպեան կղզիներէն կը հեռագրեն Սպանիոյ գաղթային Նախարարութեան թէ զօրավար Բոլավիէժա որոշեր է փետրուար սկիզբը յարձակել Քավիթէի վրայ։

ՏՔԹ. Ա. ԳԱՐԱԳԱՇ

Նախկին բժիշկ Բարիզու մանկաբարձական եւ կնախտաբուժական հիւանդանոցին եւ վկայեալ Վիեննայի համալսարանական «Ալկէմայնէ Քրանքընհաուս» հիւանդանոցէն։

Բէյօ Շիշլի փողոց Թիւ 21
Ծաննէլի դեղարանին մօտ,

Վիեննայէն վերադարձած, հիւանդ կընդունի իր բնակարանն, ամէն օր ժամը 7էն 10 (ը. թ.)։ Չորեքշաբթի օրեր ձրի։ Կըզբաղի ընդհանուր բժշկութեամբ եւ մասնաւորապէս մանկաբարձութեամբ եւ կանանց հիւանդութեանց ճիւղով։ 2—10

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգ. Պատրիարքարանի պաշտօնական հրաւէրին համաձայն՝ երէկ Պատրիարքարանի մէջ հանդիսաւոր ընդունելութիւնք կատարուեցան՝ թէ Ս. Ծննդեան Տօնին և թէ Վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ։

Եկեղեցական դասէն ներկայ էին Տ. Խորէն եպս. Աշըգեան, Տ. Մելքիսեդեկ եպս. Մուրատեան, Տ. Բարթուղիմէոս եպս. Չամչեան, Տ. Մեսրոպ եպս. Սուքիասեան, Տ. Գրիգորիս եպս. Ալէաթճեան, Տ. Եղնիկ եպս. Ապահունի, Տ. Մկրտիչ եպս. Վեհապետեան, Տ. Գէորգ Ծ. Վ. Երէցեան, Տ. Եղիշէ Ծ. Վ. Դուրեան, Տ. Վահան Ծ. Վ. Յակոբեան, Տ. Սահակ Ծ. Վ. Բագրատունի, Տ. Յուսիկ Ծ. Վ. Խոմէրեան, Տ. Եղնիկ Ծ. Վ. Գալբաքճեան, Տ. Արիստակէս Ծ. Վ. Վանքեան, Տ. Տաճատ Ծ. Վ. Ոսկանեան։ Նոյնպէս ներկայ էին Երեսփոխանք, Քաղաքական ժողովոյ անդամներէն շատեր, Տեսուչ Խորհուրդք, Ղալաթիոյ Խնամակալ Մատակարարութիւնը, Թաղական Խորհուրդք, Միացեալ Ընկերութեանց ներկայացուցիչք, Հայ մամլոյ ներկայացուցիչք, ևն. ևն։

Ժամը 6 1/2 էն ներկայք հաւաքուեցան Պատրիարքարանի ընդունելութեան սրահն, ուր Յակոբ Գուրգէն էֆ. ի դիմաց Ազգ. Ժողովոյ՝ հետեւեալ բանախօսութիւնը կարդաց.

Ամեն. Սրբազան Հայր,

Ազգային պաշտօնական մարմնոց ներկայացուցիչք, առաջնորդութեամբ Մայր-դիւանիս, պատիւ ունին ներկայանալ Ձեր Բարձր Սրբազնութեան՝ ի շնորհաւորութիւն Տեառն մերոյ Ծննդեան եւ Աստուածայայտնութեան մեծախորհուրդ տօնին, զոր կը կատարէ այսօր Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցին ամենուրեք ուր և կայ բնակեալ Հայ ժողովուրդ։

Մեծ գոհութիւն կը զգայ Ազգ. ժողովս ի տես Ձեր Պատրիարքական բարձր պաշտօնին, հազիւ երկամսեայ միջոցի մէջ, ա՛յնչափ յուսալից արդիւնաւորութեան, ի տես Պատկ. Վարչութեան արգասաւոր ջանից եւ իմաստուն գործունէութեան, եւ ընդհանրապէս ի տես մեր վարչական մեքենային բարւոք կազմակերպութեան, որք կուգան ուրախութիւն պատճառել ընդհանուր ազգին այս տօնական աւուրց մէջ։ Վստահութեան եւ միաբանութեան քուէն, որով պատիւ ունեցաւ Ազգ. ժողովս ընտրել զՁեզ ի Պատրիարքութիւն Հայոց Թուրքիոյ, արժանի լինելով կայս. բարձր վաւերացման՝ հաստատեց միաժամանակ թէ Հայ ազգին ներկայացուցիչ մարմինն յանձնառու դէպս գիտէ գործել համաձայն շահուց պետութեան եւ ազգին։ Ցանկմն Ձեր Բարձր Սրբազնութեան, որ գիտէք իմաստութեամբ հաշտ ու միաբան ունել այս կրկին շահերն, բովանդակ ազգին վստահութիւնն կեդրոնացած է այս պահուս. եւ այս բարեդէպ իրողութիւնն հաստատ յոյս կը ներշնչէ մեզ՝ թէ Հայ ազգ, որպէս մինչեւ ցարդ, անխախտ պահելով իւր դարաւոր հաւատարմութիւնն առ Օսմանեան Մեծազոր Գահն, եւ երբեք չշեղելով իւր հարց խաղաղասէր շաւղէն, Ձեր զգօն միջնորդութեամբ պիտի արժանանայ հետզհետէ Նորին Կայսեր. Վեհափառութեան մեծագին յօժարութեանց եւ շնորհաց։

Օրուան հանդիսաւոր հանգամանքն առիթ կ՚ընծայէ մեզ, Ամեն. Սրբազան Հայր, խնդակցութիւն յայտնելու Ձեզ այն ամէն բարեխնամ յաջողութեանց համար՝ որոց արժանի եղաւ Հայ ազգը շնորհիւ ամենողորմ Աստուծոյ և բարձրագոյն հաճութեամբ մեր Օգոստ. Վեհապետին։ Ազգային Ժողովոյ ներկայացուցիչք ուրեմն այս նուիրական առթիւ պարտականութիւն կը համարին մաղթել ջերմապէս՝ որ Բարձրեալն Ամենազօր աջն արդիւնաւորէ Վեհ. Կայսեր աշխարհաշէն դիտաւորութիւններն ի բարօրութիւն Իւր միլիոնաւոր հպատակաց, զօրավիգ լինի Ձեզ Պատրիարքական իշխանութեան մէջ յամայր ամս, զօրացնէ Ազգ. Վարչութեան կրկին ժողովոց եւ Տեսուչ խորհրդոց ու Հոգաբարձութեանց գործունէութիւնն, ի բարւոքումն տեղային եւ գաւառական գործոց մատակարարութեան և ի զարգացումն Ազգ. դաստիարակութեան եւ՝ որ անմիջականն է՝ ի մխիթարութիւն հազարաւոր տառապելոց։

վսեմ. Ստեփան փաշա Ասլանեան եւս՝ ի դիմաց Քաղաքական Ժողովոյ հետեւեալ բանախօսութիւնն ըրաւ ․

Թոյլ տուէք, Սրբազան Հայր, որ ես ալ ձայնակցիմ պատուական ընկերներուս՝ Ձեզ վերընծայելու համար նոր հաւըրական բարեմաղթութիւններն եւ խորին մեծարանաց հաւաստիքն, զոր Դուրգէն էֆէնտի գեղեցիկ բանարտայայտեց յանուն Ընդհանուր Ժողովոյ եւ զոր ես պիտի կրկնեմ յանուն Քաղաքական Ժողովոյ։

Քաղաքական Ժողովը, Սրբազան Տէր, երկու ամսէ հետէ Ձեզ աշխատակից լինելով պատեհ եւ պատիւ ունեցաւ գնահատելու Ձեր բարձր արժանիքն եւ եռանդուն փափաքն, որով կը ջանաք դարման տանիլ Ազգին վիճակին։

Ապաքէն բազմակարօտ է Ազգն, Տէր իմ, բայց մեր խնամակալ Տէրն ալ մեծ բազմազոր Թագաւոր մէ, ուստի իրաւունք ունինք յուսալու թէ պիտի յաջողիք Անոր շնորհիւ մեր փափաքները լնուլ յառաջատաբար, մանաւանդ երբ յարատեւէք փայլել գեթուեան երկնակամարին վրայ մեր պերճափայլ Ատենապետին հետ միասին, որոյ գերդաստանին նշանաբանն է «բարւոք ծառայութիւն Տէրութեան եւ բարերարութիւն ազգին» եւ հավաքաբար ուղիղմայց հանդիսանալ ամենուն։

Աստուած պարգեւէ զձեզ ազգին յամայր ամս։

Կեցցէ Վեհափառ Կայսրն մեր Սուլթան Համիտ, Ինքնակալն Օսմանեանց։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն հետեւեալ իմաստով պատասխանեց կրկին բանախօսութեանց․

«Ազգային եւ Քաղաքական Ժողովոց կողմանէ յայտնուած շնորհաւորութեանց եւ շնորհակալութեանց համար՝ ես ալ փոխադարձաբար շնորհակալութիւնս կը յայտնեմ։ Իսկ թէ՝ երկու ամսէ ի վեր ինձ վերագրուած գործունէութեան եւ ազգ. գործոց բարւոք ընթացքի մասին յայտնուած գոհունակութիւնն աւելի իբրեւ խրատ կընդունիմ քան թէ գովասանական։ Պատրիարքական աթոռին վրայ ո՛վ ոք ալ գտնուի, այսպէս պիտի նկատէ եւ քաղաքավարական ձեւ մը ներքեւ յայտնուած այդ շնորհակալութիւնը պիտի ընդունի իբր ազգին իղձն եւ փափաքած ուղղութիւնը։ Կը վկըեք անշուշտ որ՝ ասկից երկու ամիս առաջ՝ այս պաշտօնին կոչուած օրս կըսէի թէ՝ ազգին եւ տէրութեան շահերը միշտ անբաժան նկատած եմ ու պիտի նկատեմ։ Եւ արդ՝ գոհութեամբ կը յայտարարեմ որ՝ բարեխնամ կառավարութիւնն յամէն ժամանակէ աւելի փառահեմութիւն ունի Հայ ազգին վրայ, մեր յարաբերութիւնք շատ դիւրացուցիչ վիճակի մէջ են, մեր խնդիրներն կարժանանան Օգոստ. Սուլթանին բարեհաճ ընդունելութեան, որուն ամենէն մեծ ապացոյցն է հազարաւոր բանտարկեալ ազգայնոց շնորհուած ազատութիւնն որ բովանդակ ազգն ուրախութեամբ լցուց։ Սակայն շատ տեղեր թշուառութեան, աղքատութեան եւ տեսակ տեսակ կարօտութեանց լուրեր կը հասնին մեզ, որոց Աստուծով ամէնքնիս ալ ձեռք ձեռքի տուած դարման պիտի տանինք։ Ի վերջոյ Ձեզ՝ ներկայից եւ ընդհանուր Հայ Ազգին կը շնորհաւորեմ Ս. Ծննդեան եւ Աստուածայայտնութեան տօնն եւ Ձեր բոլոր պարագայից կը մաղթեմ երկար կեանք եւ բարօրութիւն։»

—Այս բանախօսութենէն յետոյ՝ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն ներկայ եկեղեցականներով եւ աշխարհականներով իջաւ Մայր Եկեղեցին որ լուսազարդուած էր․ բարեմաղթութեանց կատարուելէն յետոյ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն հետեւեալ բանախօսութիւնն ըրաւ ․

«Երբ ընտանեկան յարկի մը մէջ՝ անուան տօն եւ կամ ծննդեան տարեդարձ մ'ըլլայ՝ ամենը ընտանեաց համար ցնծութեան եւ ուրախութեան օր մը կը դառնայ ։ Ամէն բերնէ մաղթանք մը, ամէն սրտէ օրհնութիւն մը կ'ելնէ իրենց ընտանեաց այդ անդամին երջանկութեան եւ արեւշատութեան համար ։ Սակայն խնդիրը կը փոխուի երբ այդ տարեդարձը կամ տօնն ընտանեաց հօր, մեծ գերդաստանի նահապետին համար ըլլայ։ Երկրպագութիւնն աւելի մեծ, մաղթանքներն աւելի սրտաբուխ, ու երկնային օրհնութիւնն աւելի ջերմեռանդապէս կը խնդրուին ընտանեաց գլխաւորին արեւուն եւ երջանկութեան համար ։ Այսպէս է նաեւ մեզ համար, հարք եւ եղբարք, այս օրս, քանի որ կը տօնենք մեր մեծազօր եւ գթառատ կայսեր՝ Օգոստափառ Ղազի Սուլթան Համիտ Խանի ծննդեան տարեդարձը ։ Մաղթենք ուրեմն որ Թագաւորն Թագաւորաց՝ արեւշատութիւն պարգեւէ նորա Թանկագին կենաց եւ Օսմանեան փառապանծ Գահն անսասան պահէ ։ Գիտէք թէ մեր Օգոստ. Սուլթանն բարեհաճեցաւ հազարաւոր Հայ բանտարկելոց ազատութիւն շնորհել եւ այս առթիւ բոլոր Ազգը շնորհապարտ թողուց։ Սակայն ասկից զատ՝ տակաւին բարեհաճած է խոստանալ ա՛յնպիսի շնորհներ եւ բարիքներ պարգեւել Հայ Ազգին՝ որոցմով շատ քիչ ատենէն երջանկութեան նոր թուական մը պիտի բացուի մեզ համար։ Մաղթենք ուրեմն, Սիրելիք, որ Լուսաւորչայ Աստուածն, ինչպէս դարերու մէջ, այսօր եւս եւ յաւիտեան՝ պահէ պահպանէ Հայոց Ազգն իւր նախախնամական հովանւոյն ներքեւ, Հայաստանեայց Սուրբ եւ Առաքելական Եկեղեցին անսասան պահէ եւ առատացնէ իւր շնորհն ու ողորմութիւնը մեր Ազգին վրայ։»

—Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն՝ միեւնոյն հանդիսաւորութեամբ վերադարձաւ ի Պատրիարքարան եւ ժամը 7½ին Փրէնկեան Աբրահամ էֆ.ի հետ կայսերական պալատ գնաց եւ Վեհ. Սուլթանին ծննդեան տարեդարձին առթիւ իր շնորհաւորութիւններն անձամբ մատոյց յառաջ Գահոյից Ն. Կ. Վեհափառութեան, որ հաճեցաւ Իր բարձր գոհունակութիւնն յայտնել քաղցրական խօսքերով։

Ծննդեան տօներու առթիւ Վեհ. Սուլթանը քառասուն հազար ղրուշ շնորհեց Ազգ. Պատրիարքարանին։

—Ծնունդի առաջին օրը մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց մէջ կարդացուեցաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր անդրանիկ կոնդակը։

—Ծնունդի առաջին օրը շնորհաւորական այցելութեան եկան ի Պատրիարքարան՝ Հայ Հռոմէական Պատրիարքական փոխանորդն Ասլանեան Տ. Կարապետ արքեպիսկոպոս, Տ. Գրիգորիս Վ. Մերճանեան, Տ. Միքայէլ Վ. Աշճեան եւ Յովհաննէս Ալլահվէրտի ու Պետրոս Շաշեան էֆէնտիները ։

—Նոյն օրն այցելութեան եկան նաեւ Պուլկարաց Էկզարքքարանի փոխանորդն ու Քարու Բէհեամին ։

—Ծննդեան առաջին օրը շնորհաւորական այցելութեան եկան ռուսական դեսպանատան առաջին թարգմանը՝ Նէվրուզ Յաքոբ Թէկէֆ ի հետ, ինչպէս նաեւ իտալական եւ Ֆրանսական դեսպանատանց նախկին թարգմանները ։

Տեղական ու Գաւառական մասնաժողովներն այսօր ի նիստ կը գումարին Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ ։

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆՔ.— Ազն. Տիկին Մառի Գար. Նորատունկեան բարեսիրաբար քառն ոսկի ղրկեց Խասգիւղի կարօտելոց, Ս. Ծնունդի տօնին առթիւ ։

—Սկիւտարի Հիւսայ ծանօթ վաճառականը՝ Մ. Ծ. Ֆէրնանտէզ եւ Ալլամթին՝ 100 ոսկի ղրկեց Ս. Պատրիարք Հօր, Խասգիւղի կարօտելոց համար։

—Բերայի Աղքատախնամը գովելի գործունէութիւն մը ցուցուց վերջին օրերս։ Իր աշխատութիւնք համեմատական եղան կարօտութեանց մեծութեան ու սաստկութեան։ Խթման իրիկունն ու Ս. Ծնունդի առտուն Աղքատախնամին մեծ սրահին մէջ հարիւրաւոր տնանկներու եւ որբեւայրիներու սեղան տուաւ։

—Խթման իրիկունը, Յաբեթեկ Էֆ. Նէվրուզ ի դիմաց դեսպան Մ. ալ Նէլիտովի տասն ոսկի յանձնեց Աղքատախնամի պնակին։

Ս. Ծնունդին առաջին օրը պաշտօնաւոր եւ անպաշտօն երեւելի եւ պատուաւոր ազգայիններէ շատեր Պէշիքթաշ երթալով, իրենց խնդակցութիւնները մատուցին Բարձր. Թագուհի փաշային, եւ ամենայն բարօրութիւն ու յաջողութիւն մաղթեցին Քաղաքական Ժողովոյ պատուական Ատենապետին ։

Կը լսենք թէ Հայ-Հռոմէականաց Ս. Յակոբ հիւանդանոցէն վաղը մեր, բրինձ եւ օճառ պիտի բաշխուի աղքատաց առանց դաւանանքի խտրութեան։ Բրինձը նուիրած է Գերբրէ. Տ. Ազարեան Սրբազան։

—Մկրտութեան առաւօտուն Հայ-Հռոմէականաց Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյն մէջ ի Բերա՝ պատարագեց Պատր. Փոխանորդ Կարապետ արքեպիսկոպոս Ասլանեան։ Գերբրէ. Տ. Ազարեան Սրբազան կատարեց ջրօրհնէքի արարողութիւնը։

Աւստրիական դեսպան Պ. ֆոն Քալիչէ իր գլխաւոր պաշտօնեաներով ներկայ գտնուեցաւ։ Դեսպանը համբուրեց Պատարագի աւետարանը։

Տարեգլխոյ օրն Ազգ. Որբանոցի սաներուն կողմէ յատուկ յանձնաժողով մը առաջնորդութեամբ իրենց Տնօրէնին Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ներկայանալով իրենց որդիական յարգանքները մատուցին ։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն օրհնեց Ազգին այս զաւակներն եւ Որբանոցի բոլոր աշակերտաց մրգեղէններ ղրկեց ։

—Ս. Պատրիարք Հօր յանձնարարութեամբ՝ Ս. Ծննդեան տօնին Ազգ. Հիւանդանոցի համար յատուկ պնակ հրջագայեցաւ մայրաքաղաքիս եկեղեցիներուն մէջ ։

ԱԶԴ․—Պոլիս Մաքմուտ Բաշայի գլուխը Թիւ 261 դեղագործ Համբարձում Գասպարեանի ապրանքներն ամբողջովին կամ մաս առ մաս ծախու են. փափաքողք պէտք է դիմեն յառաջիկայ ուրբաթ 10 յունուար յիշեալ դեղարանը ժամը 6էն 9 ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ԾՆՆԴԵԱՆ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

Վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ երէկ բոլոր նախարարք ու բարձրաստիճան պաշտօնատարք, հպատակ հասարակութեանց հոգեւոր պետերն եւ դեսպանատանց առաջին թարգմաններն Կայս. Պալատ երթալով իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցին ։

Օտար վեհապետք, նահանգաց կուսակալները, զօրաբանակաց հրամանատարք, օտար տէրութեանց քով գտնուող օսմանեան դեսպանք եւ այլք շնորհաւորական հեռագրեր ուղղեցին ի Կայս. Պալատ ։

—Երէկ, իրենց պատժոյն երկու երրորդ մասն աւարտող բանտարկեալներ ազատ արձակուեցան Վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ ։ Նահանգներն ալ նոյն իմաստով հեռագրեր ուղղուեցան ։

—Նահանգաց մէջ ալ ընդունելութիւնք եւ լուսավառութիւնք կատարուեցան ։

—Երէկ գիշեր մայրաքաղաքիս ամէն կողմերուն մէջ կառավարական պաշտօնատունք, առեւտրական ու սեղանաւորական մեծ հաստատութիւնք, Մաճառատունք, մեծամեծաց ապարանքներն եւ այլ շէնքեր շքեղ կերպով լուսազարդուած էին ։ Նոյնպէս Ոսկեղջիւրի մէջ գտնուած օսմ. նաւատորմի եւ Վոսփորի նաւերը լուսազարդուած էին ։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Պետական Խորհրդոյ վճռաբեկ ճիւղին ընդհանուր դատախազ անուանեցաւ վերաքննիչ ատեանի ընդհանուր դատախազ Նազըմ պէյ, որուն յաջորդեց նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազ Ֆուատ պէյ եւ ասոր ալ յաջորդեց Պետական Խորհրդոյ դատական ճիւղին օգնական անդամ Հաճի Ալիզ պէյ։

Խարբերդի նահանգին Չարսանճաք գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Միւլքիյէ վարժարանին շրջանաւարտ ու Դիարպէքիրի կուսակալութեան հետեւորդ պաշտօնեայ Մէհմէտ Թէվֆիք էֆէնտի։

Պետական Խորհրդոյ քաղաքային ճիւղին անդամ անուանեցաւ Խարբերդի նահանգին նախորդ կուսակալ Էնիս փաշա՝ իրեն յատկացեալ ամսաթոշակով։

Ելմական ժողովին Նախագահ անուանեցաւ նոյն ժողովոյ անդամ Մազհար պէյ։

Նոյն ժողովին անդամ անուանեցաւ Մաքսային ժողովոյ անդամ Ապտիւրրէզագ էֆէնտի։

Ա. կարգի Շէֆգաթ պատուանշան տրուեցաւ կայսերազուն իշխան Բարձր. Մէհմէտ Սէլիմ էֆէնտիի աղջկան Նէճիբա Սուլթանի եւ կայսերազուն իշխանուհի Բարձր. Զէքիյէ Սուլթանի աղջկան Ֆաթիմէ Սուլթանի ։

Ա. կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Ռումանիոյ նախարարութեան խորհրդական Մ. Բրոմթօբօրսքիյի։ Բ. կարգի Օսմանիէ՝ Ռումանիոյ Երեսփ. Ժողովոյ անդամ Մ. Ալէքսանտր Ճուվարայի ու Մ. Քաճէնոյի եւ Բ. կարգի Մէճիտիէ՝ Ռումանիոյ մաքսային վերատեսուչ Մ. Ռամուլաքիյի.

Բ. կարգի Շէֆգաթ՝ կայս. Թիկնապահ Ֆէրիգ Մուհիէտտին փաշայի աղջկան Զէյնէպ հանըմի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Կայս. Իրատէ մը համաձայն կը ծանուցուի թէ Վեհ. Սուլթանին ծննդեան բարեբաստիկ տարեդարձին շնորհաւորութիւնք ու լուսավառութիւնք ըստ օրինակին երեքշաբթի օրը կատարուին, սակայն հրթիռներ չարձակուին եւ որոշեալ տեղերէն միայն միջօրէին ըստ սովորութեան Թնդանօթներ արձակուին ։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
ՆՈՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒՆ

Նախարարաց Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացած է Կայս. Իրատէով, Պետական Խորհրդոյ նոր կազմակերպութեանը համար հետեւեալ ծրագիրը պատրաստուած է ։

Պետական Խորհրդոյ դատական ճիւղն եւ անոր յարակից նախնական դատարանն ․ ․ եւ է պաշտօնատունէ կախում չպիտի ունենան եւ նախնական, վերաքննիչ ու վճռաբեկ ատեաններ անունով ի նորոյ դատական վարչութիւն մը պիտի կազմուի. միայն վերին հսկողութիւնն ու վարչութիւնն՝ ինչպէս կայ դատական նախարարութեան մէջ՝ պիտի վերաբերի Պետական Խորհրդոյ Նախագահութեան ։ Պետական Խորհրդոյ օրինական միւս պարտականութիւնները պիտի յանձնուին երեք ճիւղերու որք են Քաղաքային, Ելմական ու Օրէնսդրական։ Նախնական դատարանը պիտի ունենայ նախագահ մը ու չորս անդամ, վերաքննիչ ատեանը՝ նախագահ մը ու վեց անդամ եւ վճռաբեկ ատեանը, նախագահ մը եւ ութ անդամ ։ Քաղաքային ճիւղն, որուն նախագահն է Պետական Խորհրդոյ Նախագահը, պիտի ունենայ ութ անդամ. իսկ Ելմական ու Օրէնսդիր ճիւղերը՝ մէկ մէկ փոխ նախագահ ու վեցական անդամ ։ Քաղաքային ճիւղը՝ Պետական Խորհրդոյ ներքին կանոնագրով ունեցած պարտականութիւններէն զատ, պիտի վերաքննէ Ելմական ու Օրէնսդիր ճիւղերու որոշումները՝ մանաւանդ առանձնաշնորհմանց, պայմանագրութեանց եւ օրինաց ու կանոնագրութիւններու յատուկ կարեւոր խնդիրները ։ Պիտի ընդունի պաշտօնէից եւ անհատներու կողմէ պաշտօնատանց գործառնութիւններէն դէմ տրուած բողոքի յատուկ աղերսագրերը ։ Եթէ իմանայ թէ կառավարական պաշտօնատուն մը ապօրէն ընթացքի մէջ գտնուած է, ձեռնհաս պաշտօնատան եւ կամ ուրիշ տեղերէ քննութիւն կատարելով յետ խորհրդակցութեան պիտի տեղեկագրէ եպարքոսութեան ։ Նոյնպէս խորհրդակցութիւններ պիտի կատարէ կառավարութեան կողմէ՝ կարեւորութեանը պատճառաւ իրեն յանձնուած յատուկ խնդիրներու վրայ ։ Քաղաքային ճիւղը նոյնպէս պիտի քննէ պաշտօնատանց միջեւ լըկ վարչական գործերու համար ծագած անհամաձայնութիւններն ․ ի նորոյ տրուած եւ կամ աւելցուած տուրքի մը գործադրութեան յատուկ պարագաները վերաքննելով պիտի փոխէ կամ սրբագրէ ։ Դատական ճիւղին համար, որ նախնական, վերաքննիչ ու վճռաբեկ ատեաններէ պիտի բաղկանայ, կանոնագիր մը պիտի պատրաստուի որ պիտի գծէ այդ երեք ատեաններու իրաւասութիւններն ու պարտականութիւններն ․ կանոնագիրը պիտի բովանդակէ նաեւ դատավարութեան ձեւերն եւ արդի օրէնքներուն ամբողջացումը ։ Պետական Խորհրդոյ արդի անդամներէն եթէ աթոռ մը թափուր մնայ, վերոյիշեալ անդամոց թիւէն աւելի նոր անդամ պաշտօնի չը պիտի կոչուի ։

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ․— Ծննդեան ու Տարեգլխոյ տօներու առթիւ Վեհ. Սուլթանը եօթանասունեւհինգ հազար ղրուշ շնորհեց Յունաց, քառասուն հազար՝ Հայոց քսանեւհինգ հազար ղրուշ ալ Հայ-Հռոմէականաց Պատրիարքարաններուն ։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍՐԸ․ — Ռուսիոյ Կայսրն ու Կայսրուհին, կըսէ Ստամպ, երկու ամիս Խրիմ մնալէ յետոյ յառաջիկայ ապրիլին այցելութեան պիտի երթան Պաալին ու Իտալիոյ Թագաւորին եւ հաւանօրէն Վոսփորէն անցնելով մայրաքաղաքս ալ պիտի հանդիպին ։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ պուլկար եւ ռումանիացի ժողովրդեան զաւակներէն երկրորդական վարժարանի չորսական շրջանաւարտ, Կայս. Իրատէի մը համաձայն, ձրիաբար պիտի ընդունուին Միւլքիյէ վարժարանին մէջ ։

ԿՐԷՏԷ․ — Մոնիթէօր կ'ըսէ թէ Կրէտէի ոստիկան-զինուորաց բարենորոգման յանձնաժողովը մտադիր է Գոր անուն հազարապետ մը հրամանատար կարգել ոստիկան-զինուորաց նորակազմ խումբերէ միոյն ։

ՆԵՐՈՒՄ․ — Վեհ. Սուլթանը ներում շնորհեց Վանայ Շատախ գաւառակին քիւրտ ցեղապետներէն Շաքիր աղային, որ մարդասպանութեան պատճառաւ 15 տարուան շղթայակապ աշխատութեան դատապարտուած էր։ Նոյնպէս ներում շնորհուեցաւ Մանիսայի Էմիրզատէ Ալիի եւ դպրոցական Մուսթաֆայի, որոց առաջինը մարդասպանութեան պատճառաւ Մանիսայի եւ երկրորդը կեդրոնական բանտը կը գտնուէին։

Գ. ԶՕՐԱԲԱՆԱԿԻՆ վիճակը քննելու եւ զինուորական առաջումներն աւելի կանոնաւոր վիճակի մը վերածելու համար կայսերական հրամանաւ, սպայակոյտի սպաներէն բաղկացեալ յատուկ յանձնաժողովներ պիտի ղրկուին տեղւոյն վրայ։

ՍՈՒՐՐԷԻ Հիւմայունն երէկ հանդիսաւոր կերպով Կայս. Պալատէն հանուեցաւ եւ Պէշիքթաշի նաւամատոյցը տարուեցաւ, ուրկից Հէյէթէ շոգենաւով Սկիւտար փոխադրուեցաւ. Նոյն միջոցին Թնդանօթ արձակուեցաւ։

ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԸ․ — Թան լրագիրը, կըսէ Իգտամ, Կ. Պոլսէն ստացած հեռագրի մը մէջ ծանուցած է թէ մայրաքաղաքիս մէջ Ելմական միայն յանձնաժողով մը պիտի կազմուի որ պիտի հսկէ Ելմտացոյցին բարւոք գործադրութեանը։

ԺԱՆՏԱԽՏ․—Գամարանի առողջապահական քննիչը հեռագրեց թէ վերջերս Պոմպայէն Գամարան ժամանող շոգենաւի մը մէջ, ուր 1045 ուխտաւորներ կային, ճամբան ժանտախտէ երկու դէպքեր պատահեր են։ Կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ խիստ միջոցներ ձեռք առնուին եւ մասնաւոր բժիշկ մը ղրկուի ի Գամարան ժամանող ուխտաւորաց առողջական վիճակը քննելու համար։

ՈՒԽՏԱՒՈՐՔ. — Կայս. Իրատէի մը համաձայն Մէքքէի քաղաքէն դուրս հազար անկողիններով հիւրանոց մը պիտի հաստատուի՝ ուխտաւորաց համար եւ ծախքը պիտի վճարուի կայս. անձնական Գանձէն։ Ուխտաւորաց ամէն օր կերակուր պիտի տրուի նոյն Գանձուն ծախքով։

ԲԵՐԱՅԻ Թէբէ Պաշիի գերեզմանատան մօտ գտնուած պահականոցին ոստիկան-զինուորներէ մին, կը պատմէ Ստամպ, մէկ քանի գիշեր երազը տեսեր է անձ մը որ ըսեր է թէ տեղը խիստ նեղ է եւ կուզէ որ ուրիշ տեղ մը փոխադրեն զինքը։ Ոստիկան-զինուորը տեղեկութիւն տուեր է Բերայի ոստիկանութեան, որ, կը յաւէ Ստամպ, քննութիւններ կատարելով այդ տեղ նուիրական գերեզման մը գտեր եւ շուրջը վանդակորմերով գոցել տուեր է։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութիւնն որոշեց նահանգաց երկրորդական վարժարաններուն մէջ երկրագործական դասեր ալ աւանդել։

ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԴ․ — Օսմ. Պանքային ընդհանուր տնօրէն Սըր Էտկար Վինսընդ, մայրաքաղաքիս ֆրանսերէն լրագրաց նամակ մ'ուղղելով, հերքեց այն լուր թէ Ելմտական գործերու յատուկ յանձնաժողովի մը խորհրդակցութեանց ներկայ գտնուած ըլլայ։

Մ. ՆԱՏՈՎԱՔԻ. —Ռուսական դեսպանատան խորհրդական Մ. Նատովաքի, որ ժամանակէ մը ի վեր բացակայ կը գտնուէր արձակուրդով, մայրաքաղաքս դարձաւ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպանատան խորհրդական Մ. Մ. Հէրպէրթ, որ միեւնոյն պաշտօնին կոչուեցաւ ի Հռոմ, երէկ Լոնտոն ուղեւորեցաւ ։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ. —Դեկտ. 28 էն յունուար 3, Կ. Պոլսոյ ու շրջակայից մէջ 257 մահեր պատահեցան որոց 160ն իսլամ (71 այր, 89 կին) 85ը քրիստոնեայ (46 այր, 39 կին) եւ 12ը հրեայ (8 այր, 4 կին)։

ՓԼՈՒԶՈՒՄ.—Երկուշաբթի առաւօտ Գում-Գաբուի Յունաց եկեղեցւոյ մէջ համախմբուած բազմութիւնն, յետ եկեղեցական արարողութեան Խաչը ծովը նետելու համար դէպի ծովեզերք դիմեց եւ նաւամատոյցին վրայ խռնուեցաւ այնպիսի ստուար թուով, որ նաւամատոյցը երեք կողմէ փլչելով, ծովը սուզեցաւ եւ վրան գտնուողներէն 25 ի չափ անձինք, այր, կին, տղայ, ծովը թափեցան ։ սակայն շրջակայներէն հասած արագ օգնութեանց շնորհիւ ամէնքն ազատուեցան անհարկի պաղ լոգանք մ'ընելէ վերջը։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ
8 ՅՈՒՆՈՒԱՐ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ․

Օսմ. քօնսօլիտէ Սէրի Դ. Օ. Ո.		23 22
Ամենէն բարձր գին	»	23 32
Ամենէն վար գին	»	23 21
Օսմանիյէ	»	79 35
Ռումէլիի երկաթ. ֆր.		108 75
Րէժի	»	15 10
Քրէտի ժէնէրալ օթթօմ.	»	7 14
Օսմ. Ապահ. ընկեր.	»	3 95
Թրամուէյ բաժնեթ. ղրշ.		6 75
» Ժուխանա »		2 40
Սիկառէթ) Ա.	»	1 25
) Բ.	»	1 20
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալ. Ա.Ո.		3 01
Ճէն. Թօպաքօ Քորբ. շիլին		— 07.1
Ճէն. Էնթէրբրայզ	»	— 09.5
Թրամուէյ պարտաթ. ֆր.		483 —
Տէրքօսի Ջուրի ընկ.	»	342 —
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	454 —
Թրանսվալ	»	34 —
ՍԹԻԼԱՆՑ		
Քօնսօլիտէ մէկ օրուան Օ. Ո.		1 60
» ութ » »	»	4 20
Ռում. երկ. մէկ » »	»	— —
» » ութ » »	»	— —
ԲԱՑՈՒՄ ԱՅՍ ԱՌԱՒՕՏ		
Օսմ. Քօնս. Սէրի Դ. Օ. Ո.		23 26
Ռումէլիի երկաթուղի ֆր.		109 —
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ		
Լոնտոն 3 ամիս ղրշ.		110 17½, 40
Փարիզ 3 » ֆր.		22 72½
Ֆիօրին մանտա	»	10 75

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ, 19 ՅՈՒՆ.		
Ֆրանսական Ռանթ 3 % ֆր.		102 50
Օսմ. քօնս. Սէրի Դ.) բաց.	»	21 55
) գոց.	»	21 47
» » » Բ.	»	37 65
» » » Գ.	»	22 42
Օսմանիյէ	»	392 —
Ռումէլիի երկաթուղի	»	108 50
Օսմ. Բանքութէ	»	446 —
Մաքսատուն	»	469 —
Օսմ. Րէժի	»	342 —
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	560 —
Քրէտի Լիոնէ	»	786 —
Սուէզի բաժնեթուղթ	»	3367 —
Իտալական Ռանթ	»	91 65
Ջէք Լոնտոնի վրայ	»	25 225
Դրամադեղչ	»	2 —
Թրանսվալ լանկ	»	34 —
ՊԵՐԼԻՆ, 19 ՅՈՒՆ.		
Օսմ. քօնս. Սէրի Դ. մարք		— —
» փոխառութիւն 1888	»	— —
Ռումէլիի երկաթուղի	»	109 50
Անատ. երկ. պարտաթղթ.	»	88 30
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20 235
ՎԻԷՆՆԱ, 19 ՅՈՒՆ.		
Փոխան. Լոնտոնի վրայ ֆիօր.		119 95
Ռումէլիի երկաթուղի	»	53 25
Օսմ. Րէժի	»	160 —
ԼՈՆՏՈՆ, 19 ՅՈՒՆ.		
Անգլ. քօնսօլիտէ Ա. Ո.		112 68
Օսմ. » Սէրի Ա.	»	66 50
» » » Բ.	»	37 25
» » » Գ.	»	22 40
Դ.) բաց.	»	21 25
) գոց.	»	21 21
Փոխառութիւն Գասապա	»	76 50
» Օսմ. 3½ %	»	94 —
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	12 25
Այտընի երկաթուղի	»	12 —
Եգիպտական Միացեալ	»	104 50
Հելլենական 5 %	»	29 50
Մօնօբոլ Հելլենական 4 %	»	29 50
Ռանթ » 4 %	»	24 —
Ռուսական 3½ % 1891	»	103 —
Պուլկ. փոխառ. 6 % 1888	»	93 75
» նոր » 6 % 1892	»	95 80
Փոխան. Փարիզի վրայ	»	25 385
Դրամադեղչ	»	4 —

Օսմ. արժէթղթոց գիներուն բարձրացումը դեռ կը շարունակէ. անցեալ օր Բերա Քաֆէ Գօմերսին մէջ Գօնսօլիտը 23 ղրշ. 24 էն 24 ղրշ.ի բարձրացաւ, Ռումէլիի Երկաթուղին 108 էն 111 Ֆր. եղաւ, սակայն երէկ եւ այսօր Բարիզէն եկած հեռագիրք քիչ մը գիներու վրայ անկում ծանուցանելնուն պատճառաւ, այս առաւօտ Ղալաթիոյ Սակարանին մէջ Գօնսօլիտը 23 ղրշ. 26 փարա, Ռում. Երկաթուղին 108.50 Ֆրանք, Րէժիի արժէթուղթք 15 լիրա 10 փարա բացուեցան։

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՔ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000 000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 12,433,000
ՀԱՍՈՅԹ 1895 ՏԱՐՒՈՅ 3,161,300

ՆՈՐԹՔՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,671,100
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐՒՈՅ 1,245,300

Այս ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի փոանդաւոր ապահովութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեան մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև երբ ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն Հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուժած փաանին 20,000,000 Անգլ. Ոսկին կ'անցնի.

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«ՄԱՐԻԹԱՅՄ»

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 5,000,000 — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 100,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարները խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնել ուղղակի կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ Թիւ 22 և 22 կր. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ԱՐՄՏԻՔ

ՑՈՐԵՆ.—Վերջացող շաբթուն ժամանեցին 21,000 քիլէ որուն 2,000ը կախուղ Էտիրնէ, 2,000ը կարծր՝ 6 հազարը՝ Սինոպ ; 8,400ը Անատոլու՝ երկաթուղիով բերուած և 2,600ը կակուղ Մարմարա։ Պաւրասա վայ 3,500 քիլէ Պալըքը։ Վաճառուեցան 2,000 կակուղ Էտիրնէ 18-18$^1/_2$-19 ղրուշէն քիլէն, 8,400 Անատոլու երկաթուղիով բերուած 16$^1/_2$-16$^3/_4$-17 ղրուշէն, 2,600 կակուղ Մարմարա 18էն, 6,000 Սինոպ 15$^1/_4$-15$^1/_2$էն և 2,000 կարծր օկան 35 փարայէն։ Հրապարակը կայունէ ու ժամանմունք կը վաճառուին. արեւմտեան հրապարակի գիները բարձրանալու հակամէտ են։

Հաճար.—Կ'արժէ օկան 17 փարա։ Եգիպտացորեն.—Վաճառում չկայ. արտածման գինն է օկան 15 փարա։ Աղեքսանդրիոյ համար 17։

Գարի.—Տեղական սպառման համար ծախուեցաւ 5,000 քիլէ Դանուբ 9$^3/_4$-10 ղրուշէն, 1,200 Անատոլուի տեսակ 9-9$^1/_4$էն և 1,000 Ռումելի՝ 9 ղրուշէն։ Հրապարակը տկար է. արտածման համար գործ չկայ։

Վարսակ.—200 պարկ Սեւ ծով ծախուեցաւ արտածման համար օկան 17 փարա։

Թուրնեպէր.—500 պարկ ծախուեցաւ 28 փարայէն օկան։ Հրապարակը հանդարտ է. գիները լաւ բռնուած են։

Կտաւատ.— Վաճառում չկայ ։ Անատոլուի ու Մարմարայի լաւ տեսակները կ'արժեն 41 փարա. իսկ Սեւ ծովը 38 փարա։

Սուսամ.— Տեղական սպառման համար ծախուեցաւ 400 պարկ Մէրսին օկան 77-78 փարայէն ։ Արտածման գինն է օկան 70 փարա ։ Հրապարակը հանդարտ է եւ կարեւոր խնդրանքներ չկան ։

Լոբիա.— Տեղական սպառման համար 100 պարկ Սէլանիկ ծախուեցաւ 205 ղրուշէն. 200 Օրտու եւ Տրապիզոն 102-105էն պարկը ։ Արտածման համար խնդրանք չկայ։ Հրապարակը հանդարտ է ։

Սիսեռ.— Տեղական սպառման համար 300 պարկ Ռումէլի և Անատոլու ծախուեցաւ օկան 38էն 50 դրամ ։ Լաւ տեսակներու համար խնդրանք կայ ։

Ալիւր.— Վերջացող շաբթուն ժամանեցին 7650 պարկ , որմէ 3500ն Օտեսա , 1500 Սեվաստոպոլ ; 800 Վառնա , 600 Սէլանիկ եւ 650 Էսկիշէհիր ։ Անփոփոխ գիներով սովորական գործեր կ'ըլլան ։ Ջաղացքներու մէջ եւ ի Մոմխանէ պատրաստ կայ 27000 պարկ ։ Օտեսայի Բ. տեսակները կը փնտռուին , Իպրայիլիներու կացութիւնն անփոփոխ է ; Սէլանիկի տեսակէն վաճառումներ եղան 70 ղրուշէն ։ Էսկիշէհրինի գինն է 69 ։ Տեղական ալիւրները միշտ կը փնտռուին ։

ՍԵՐՎԻՉԷՆ

ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ-ՀԱՄԱՄ, ԱՂՈՒԻՐԻ ԹՈՎ.

Տպարանաց, Դպրոցական տեսչութեանց, եւ Վաճառականաց համար մեծ դիւրութիւն։ Լրագրի, Գրքի եւ Ազդարարութեանց համար ամէն տեսակ եւ ամէն գոյնէ Թղթեր, Մելան, Քարտոն, Դպրոցական պիտոյք, Տետրակ, Գրիչ եւ Ներկ իւր բազմաթիւ տեսակներովը։ Վաճառատանց համար Նամակի Թուղթ, Պահարան եւ ընդօրինակութեան տետրակներ գանազան ձեւերով։ Այս եւ այս տեսակ ապրանքները անմրցելի գիներով կը վաճառէին վերոյիշեալ վաճառատունը ։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԴՐՈՒՄԱՐ

906,000,000 ՖՐԱՆՔ

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒՐՈՊԱ

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ զ'Իթալիէն 1, 3 էթ Հէ Բէլ Բէէ փողոցի ուեմուան լէնէյէն ԹԷ 1845 հիմնուելէն է վեր

Ապահովագրեալներու վճծ. 1,123,000,000

1895ի տարեկրճան

Ապահովագրեամներու վճծ.	87,000,000
Հասոյթ	196,000,000
Նոր ապահովագրութիւնք	661,000,000

1896 յունուար 1

Աւանդք եւ քնշարժ կալուածք յՆեւյորք	40,000,000
Ցուեէեալ դրամագլուխ	124,000,000
Ամբողջ ապահովագրութիւնք	4,141000000

Տէոէյէրօյեան ասպահովագիր

Շահարաժիններու բարդմամբ և ապահովագրերու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։ Պայմանագրութեան նոր եղանակ, ակսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։ ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան. Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով Ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն Է Թ. Աւանդ

Ճ. ՌԻ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Վէյվօտա փողոց, Վիթալիս խան Ղալաթիա

ՔՌԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼ. 200,000,000 ՖՐ.

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Փուլքէթոփէխուլիլին Նօր Հալլյեեան խան

ԴԵՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Պոլիս Սուլէյման Հաճամ Հաճօղուլը խան

ՔՌԷՏԻ ԼԻՈՆԷՆ կը կատարէ Պանքային ամէն գործողութիւններ. արժէթուղթի վրայ փոխառութիւն. Հաշուընթացներ կը բանայ արժեթուղթեր դրաւ առնելով. փոխանակագիր կը հանէ Ֆրանսայի ու օտար երկրաց զանազան հրապարակներուն վրայ. Պարկի Թուղթեր կ'առնէ։ Բանկային յանձնարարութիւններ կը կատարէ. վճարումներ կ'ընդունի, և պայմանաժամանոր առ-նաներ կուտայ որոշեալ պայմաններով.

ՊՈԼՍՈՅ ԴԵՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը կատարէ Պանքային ամէն տեսակ գործեր՝ ապրանքի փոխարէն փոխատուութիւններ կ'ընէ. ապրանքներ կ'ընդունի իբրեւ անպարտ աւանդ՝ մինակ ղետեղման վարձքն առնելով և կամ Կ. Պոլսոյ և օտար երկիրներու մէջ վաճառելու յանձնառութեամբ։

ՀԱՄԲՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք	14,500,000
Պահեստի դրամ	»	21,173,000
Տարեկան հասոյթ	»	44,820,000

Ընկերութիւնս «ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ» կ'ապահովագրէն մթերանոցներ և բնակարաններ և ասոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ, խիստ չափաւոր սակագիներով։

Լիազօր Ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս Պահչէ-Գաբու, Անանիատիս խան, 12, 13, 14

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվէրփուլ և Ամերիկայի միջեւ ամէն շաբթու բանող ուղեւորաբեր

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ումպրիա	7718	Սամարիա	3574
Էթրուրիա	7718	Մարաթոն	2403
Սերվիա	7391	Ագլաա	2393
Ուրանիա	7268	Սարակոսա	2166
Բաւոնիա	5587	Թարիֆա	2246
Սէֆալոնիա	5517	Բալմիրա	2144
Կալլիա	4809	Թրինիտատ	1899
Սայթիա	4557	Մորոգգօ	1855
Ալեբբօ	2143	Պրիթիշ Քուին	735
Քէտար	1876	Քարինդիա	5598
Շերպուր	1614	Սիլվանիա	5598
Փաղալոնիա	4845	Քամբանիա	12950
Պոթնիա	4531	Լուքանիա	12950

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՅՈՒԼ գործակատար

Ալիքսիատիս խան, Թիւ 4 Ղալաթիա

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒՍԵԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէյլայի և Պոնթոսի միջեւ կանոնաւորապէս բանող

Անոնցմէ շոգենաւը յունուար 12 ին (Ն. Տ.) Մարսիլիա պիտի ուղեւորի կէսօրէն չորս ժամ յետոյ։

Ա. կարգ	245	ֆրանք
Բ. »	175	»

Ուղղակի եւ արագ ուղեւորութեան, նաւողական, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար

ԹՈՒՄՈՒԹԷ ՐԸԳՊՈՒԼ

Մումհանէ փողոց թ. 1

ՏԱՐԵԳԻՒՐՈՒՆ ԻՆՉ ՆՈՒԷՐ ՏԱՄ

ԱՌԻԹ

Գրպանի Ցուցատետր—օրացոյց

Այլեւս հարկ չկայ դրպանի ածանով կամ տետրակ գործածել. գրավաճառ Թորոնեան էֆէնտի 1897 տարւոյն յատուկ յուշատետր—օրացոյց մը տպագրել տուած է որ իբր տետրակ գործածուելէ ի զատ մասնաւոր յարմարութիւն մ'ունի բարեկամական նուէրի Բաղխարհ? եւ ընծայի համար

Ընտիր լաթակազմ 2$^1/_2$ ղրշ.—Նոյնը ոսկեզօծ եւ ծաղկեայ երեսով 4 ղրշ. — Ընտիր չուխէն եւ Բոտգեայ, մատիտը տեղով ու ժապաւէնաւոր գին 7$^1/_2$։

Գնեցէ՛ք այս յուշատետրէն։

Ազատեցէք նուէր տալու մտմտուքէն։

Կը գտնուի ամէն հայ գրավաճառաց քով. Կեդրոնատեղին Մէրճան, Մարգարեան փառատուն եւ Զօգմաթճըլար Վալիտէ խանի կից ՆՈՐ ԳՐԱՏՈՒՆԸ։

Գաւառաց թղթատարի ծախքը գրատուն կը վճարէ։ 6—10

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Յ. Ֆ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆԻ

ՆՈՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ ԻՐԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ և բնական ու բնապատմական գիտութեանց, Պատկերազարդ. Ա. Տարի։ Կրնայ ծառայել միանգամայն իբրեւ ընթերցանութեան դասագիրք։ Գին 3 ղրուշ։

ՏԱՐՐԱԿԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆՔ ԳՐԱՀԱՇՈՒՈՅ, Թուաբանական խնդրոց լուծմանը համար կերակրուած. Մանկավարժական ուղղութեամբ. Աշակերտաց մասն. Գին 3 ղրուշ։

ՆՈՅՆ, Ուսուցչաց մասն կամ Բանալին. Գին 3 ղրուշ։

ԱՐՈՒԵՍՏ ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ եւ Վաճառականական գիտելիք. Պարզ տումար եւ կրկնատումար։ Դիւրուսոյց մեթոդ։ Ամէն մարդ կարող է ինքն իրեն սորվիլ։ Գին 6 ղրուշ։

Կեդրոնատեղի Մարգարեան գրատուն Մէրճան

ՄԱՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվէրփուլ և Միջերկրականի միջեւ բանող ուղեւորաբեր

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ամասիա	3500	Թիպս	2500
Ռումէնա	3500	Մարճօթիս	2500
Մէնիւս	3500	Նէթրիս	2500
Անիւպիս	3000	Բէրս	2250
Ապօր	3000	Օսիրիս	2250
Անօրիւս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3550	Կասքօնի	1500
Ֆարօս	2750	Կիէն	1500

Դէպքը շոգենաւը, նաւապետ Սդիւարդ, այս առաւօտ աստ հասաւ Լիվրբուլէն ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ. Ռուիթօլ խան

ՃԷՑՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

34, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվէրփուլ և Սեւ-ծովու միջեւ բանող ուղեւորաբեր

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիգդորիան	10500	Ֆլավիան	3500
Ամէնիան	10500	Էճիբշիըն	3500
Քեյդրիան	10500	Բըրժիըն	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատելֆիա	9000	Արապիան	3500
Գոլըմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անադոլուզիան	2500
Պոսդոնիան	8000	Ալճաշիըն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Էճիպդիան	2000
Ֆաղկրնիան	3700	Մինչօ	900
Վալոնիան	3700	Օրօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիապօն	800
Ֆալլիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1 Ղալաթիա

Բարձրագոյն վարժարանի ուսանող մը կը փափաքի պաշտօն վարել ազգային վարժարաններու մէջ ։ Դիմել «Բիւզանդիոն»ի խմբագրատունը ։

ՇՈՒԿԱՅԻ ԽԱՆՈՒԹՆԵՐԸ

Նոր բացուած Մեծ Շուկային մէջ և այլուր արհեստի կամ առեւտուրի խանութ բացող ազգայիններուն ծանուցումները խիստ աժան կը տպուին՝ ի քաջալերութիւն գործերուն վերաբացման։ Բիւզանդիոն, շնորհիւ իր վայելած համակրութեան ընթերցասէր հասարակութեան քով, ծանուցման համար ամենէն ազդեցիկ միջոց մը կրնայ ըլլալ իրենց համար։

ՄԵՔԵՆԱԿԱՆ ՑԱՌԱՋԱԴԻՄՈՒԹԻՒՆ

ՔՈՆԵԱՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ի ՊԻՐԷՈՆ

ՍՄԲԷԼԻՈՍ (ԱՑԳԻ)

Ս. Ի. ԵՒ Ա. ՄԷՔՍԱՔԵԱ

ԱՆՄԱՐԴԻՆ ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ — ՏԻՊԻՍՏԱԿԱՆ ՀՌՉԱԿ ՍՏԱՑԱԾ

Աշխարհի բոլոր մեծ արուեստահանդէսներէն 26 մեծ մրցանակներով 1893ին, 1894ին, 1895ին և 1896ին վարձատրուած քոնեաք։

Պէրլին, Ժընեւ, Ամսթէրտամ և Գաղղիերէն խաչով մեծ մրցանակ, Պուքրէշ, Մօնաքօ Պրիւքսէլ, Բրէմ, Փարիզ, Ս. Սթէֆանօ և Լոնտոնէն առաջնակարգ վկայական։

Անվէրս, Վիէննա, Բրակա, Շթութկարթ, Շիքակօ, Պէրլին, Ամսթէրտամ, Բրէմ, Ս. Սթէֆանօ ու Գաղղիերէն ծակի մէտալներ, Պորտօէն 2 արծաթ մէտալներ։

ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ ԱՐՔՈՒՆԵԱՑ

Հելլենական կառավարութենէն Ս. Փրկչի արծաթ խաչով, Պարսկական կառավարութենէն Առիւծու և Արեգական պատուանշաններով. Վէնէցուէլայէն յատուկ պատուանշանով, Պրիւքսէլի միջազգային առողջապահական քոնկրէէն, Փարիզի Ակադեմիի երկրագործական ճիւղէն, և Մարսիլիոյ քաղաքապետութենէն առաջնակարգ տիտղոսով վարձատրուած։

ՏՆՕՐԷՆ Պ. ՍՊԻՐԻՏՕՆ ՄԷՔՍԱՔԵԱ

Հայթայթիչ Նորին Վեհափառութեան Թագաւորացն Յունաստանի և Սերպիոյ և Ն. Արքայական Բարձր. գահաժառանգ իշխանին Յունաստանի։

Վաւերացուած Թուրքիոյ, Եւրոպիոյ, Յունաստանի եւ Եգիպտոսի բժիշկներէն եւ քիմիագէտներէն

«Ժերտինանտ ժան», քիմիագէտ ի Փարիզ, Վօն Համմէլ Րօս եւ Հարման Լուկ մեծ քիմիագէտ յԱմսթէրտամ, Տքթ. Ռուսէֆ (Պուլկարիա), Տքթ. Սթրալթի եւ Պէրնարտ Պուքրէշու։

Բիէր Արէրի, Սինկրօս եւ Զամպաքօ փաշա Կ. Պոլիս, Քօմանոս փաշա եւ Տքթ. Զանգարօլա Եգիպտոս, Տքթ. Օրֆանիտի. Աֆէնթուլի, Գարամանլա, Հաճի Միհալի, Քօնսօլա, Զիննի Գալվանի, Մակկա Բրօֆէսօրք Հելլենական Համալսարանին Աթէնքի։

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

1,000,000 քիլոկրամ քոնեաք

ՄԻՇՏ ՊԱՏՐԱՍՏ Է ՊԱՀԵՍՏԻ

15 մթերանոցներու մէջ 420 մեծ տակառներով 800,000 քիլոկրամ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՐՏԱԾՈՒԹԻՒՆՔ

35,000 սնտուկ եւ 1000 տակառ քոնեաք, որոնց ճշդութիւնը վաւերացուած է քաղաքապետական տոմարներով։

Պ. Պ. Ս. Ի. եւ Ա. ՄԷՔՍԱՔԵԱ

100,000 ֆրանք կը խոստանան այն անձին որ ապացուցանէ թէ Մէքսաքեա քոնեաքը իր մէջ վնասակար նիւթեր կը պարունակէ։

Ընդհ. Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ

ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՓՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ

42 ԿԱԼԱԼԱԹԱ ՄՈՄՀԱՆԷ ԹԻՒ 42

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

ՏԱՐԵՑՈՅՑ

1897 ԹՈՒԻՆ

ՉՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Հրատարակիչ. — Ն. Կ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

Հրատարակուեցաւ 1897 տարւոյ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ, որ բաց ի բուն Օրացոյցէն, կը պարունակէ հարիւրաւոր բարոյական առածներ, զուարճալիքներ, պատմական, գիտական, վիճակագրական կարեւոր տեղեկութիւններ, բնտանեկան դեղեր, վէպեր, մանրավէպեր, բանաստեղծութիւններ, և ի մասնաւորի 1895 եւ 96 տարւոյ Տարեցոյցին մէջ հրատարակուած Մեծ. Ա. Փանոսեան էֆէնտիի Օգսէնի Նամակին Պատասխանը։

Կեդրոնատեղին է Նշան Կ. Պէրպէրեանի տպարանը, Կ. Պոլիս, Էսկի Զապթիէ ճատտէսի Թիւ 61 եւ ամեն հայ գրավաճառաց քով։

Ղալաթիա, Քօմիսիօն խանի ներքեւ Մեծ. Ե. Վորդի, և Սորկանճըլար ճատտէսի Ռոման և Ընկ. վաճառատուները։ Օրթագիւղ Յեսեփ Պ. Վերէնի խանութը։

Գին 6 ղրշ.